

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE — 12, 1985

Nr. 114

„Aušra“ Nr. 43(83)

Per audras Lituanika skrenda

(Tęsinys)

Grieta atėjimo cenzūros ranka neaplenkė ir mūsų entuziastų lėšomis įrengto Lietuvos aviacijos muziejaus Kaune. Jo studuose trūksta informacijos ne tik apie Lietuvos karo aviacijos viršininką gen. A. Gustaitį, bolševikų suaudytą 1941 m., ar populiarių prieškarinių „Lietuvos Sparnų“ komplektų, bet nematyti ir pagrindinės knygos apie Darius ir Girėną — P. Jurgėlos „Sparnuoti lietuviai“, atspausdintos JAV 1935 m., kurią tikrai vertė išleisti pakartotinai tiražu. Tačiau mūsų grandiozinės valstybės leidyklos tepakartojto mažą knygėlę apie pasaulinės reikšmės žygdarbį dar mažesniu tiražu. Neišleista jokio albumo, atviručių rinkinio šiai iškiliai datai atžymėti. Ką jau bekalbėti apie specialaus pašto ženklų išleidimą, kurie taip gausiai buvo paplitę pasaulyje prieš 50 metų, tuo labiau, kad mūsų laikais buvo oro pašto pradininkai pasaulyje.

Šį jubiliejų absoliučiai ignoravo valdiški mūsų sporto organizatoriai, nors Darius laikomas daugelio sporto šakų pradininku Lietuvoje. Priešingai — piktais kėslais buvo panaudota spartakiada — tą sekmadienį Kauno halėje jau iš anksto buvo užprogramuotos idiomiausios rankinio varžybos. Tikslas tas pats — nuvilninti žmones kuo toliau nuo mūsų šventovių.

Šiai istorinei datai nieko nepašventė dailininkai, skulptoriai, neišleistas nė vienas atminimo medalis. Reikia prisiminti, kad

šiandieniniai Lietuvos valdovai atsakingi ir už išgrobtą skulptoriaus B. Pundžiaus tašytą akmenų, likusių Ažuolyne po II pas. karo, skirtų Atlanto nugalėtojų didingam monumentui Kaune.

Šiandien Lietuvoj tyli ir dramaturgai, ir poetai, nieko nematė ir TV, kurių ekranuose tikėjome išvysti dokumentinį filmą, N. Dariūtės-Mastarienės atvežtą iš JAV su užfiksuotais istorinio skrydžio momentais, o matėme tik birželio „revoliuciją“ Lietuvoj prieš 43 m. įvykdytą Raudonosios armijos durtuvų pagalba. Nesulaukėm ir plačiai reklamuoto filmo „Skrydis per Atlantą“ premjeros. Matyt, cenzoriaus žirkles dar nebaigė jo subjauroti iki „Medaus mėnesio Amerikoje“ lygio.

Atlanto nugalėtojų pokario martirologijoje raiškios dar dvi datos. Prieš 20 m. lakūnų palaikai „netikėtai“ buvo „rasti“ medicinos fakulteto rūsy ir dar greičiau slaptai palaidoti 1963.VII.17 A. Šančių Karių kapinėse nuošalioje Ašmenos g-vėje Nr. 62, kad lankydami mūsų legendinių lakūnų kapą, pamatytume ir atėjūnų aukuro ugnį. „Kauno tiesoje“ tada tik kita diena driso paskelbti pasauliui apie „iškilmingas“ laidotuves Kaune, aišku „užmiršdami“ pranešti, kad laidotuvių dalyviai buvo surinkti įstaigose valdiškių potvarkiu 2 valandom prieš laidojimo pradžią ir žaibo greitumu buvo pervežti į miesto pakraštį.

(Bus daugiau)

Apie ok. Lietuvos katalikų padėtį

Vilnius. — „The Christian Monitor“ korespondentas Gary Thatcher aplankė Lietuvą. Jo straipsnis birželio 11 d. numeryje pradeda pirmąjame puslapyje ir baigiamas paskutiniame. Jis rašo apie valstybės-katalikų Bažnyčios santykius Lietuvoje. Tuos santykius charakterizuoja Vilniaus šv. Kazimiero, Lietuvos patrono, bažnyčia Vilniuje, kur dabar įsteigtas ateizmo muziejus. Jau 45 metai, kai sovietų kariuomenė okupavo Lietuvą ir primetė komunistų vyriausybę, užbaigdamą Lietuvos dviejų dešimtmečių nepriklausomybę, rašo Thatcher.

Jis rašo apie Žagarėn ištremtą Vilniaus vyskupą Julijoną Steponavičių, kuriam valdžia neleido perimti arkivyskupo pareigų. Religinį reikalą vicedirektorius Edvardas Juozėnas pripažino korespondentui, kad arkivyskupas ištremtas į tolimą vietovę, nes jis atsiskakė pripažinti valdžios įstatymus, sakdamas, kad Bažnyčios įstatymai turėtų tvarkyti Bažnyčios reikalus, o ne ateistai.

Autorius nurodo, kad valdžia švenčia 45 metų sovietų valdžios sukaktį, vadina ją „išlaisvinimu“. Lietuvos išvadavimu iš buržuazinių jėgų. Tačiau paprastai tikintieji pareiškė, kad padėtis Lietuvoj labai sunki, o sukaktis yra tik viena nelengvos lietuvių istorijos dalelė. Lietu-

va įsprauta tarp Lenkijos ir Rusijos. Sovietų valdžiai labai rūpėjo, kad iš Lenkijos neramumai neperšimtų į Lietuvą. Juozėnas jam pasakė, kad ir tose šalyse, kur marksizmas-leninizmas nėra pagrindinė ideologija, Bažnyčios grėsmė mažėja ir su laiku pranyks. Lietuvoj Bažnyčios niekas nepersekioja, vyksta tam tikras istorinis procesas.

Korespondentas rašo, kad katalikų Bažnyčia per 45 m. Lietuvoje pasikeitė. Nuosavybės konfiskuotos, vienuolynai, koplyčios uždarytos, kai kurie kunigai sumirti. Veikia tik viena seminarija, kurios studentai skaičius apribojamas, kunigų skaičius kasmet mažėja. Jau dabar jų nepakanka aptarnauti 630 parapijų. Valdžia kontroliuoja visas spausdinimo mašinas, šven-tojo Rašto trūksta. Paskutinį kartą 1972 m. išspausdinta 12,000 egzempliorių.

Juozėnas pasigyrė, kad vyriausybė leidžia Bažnyčios veikėjams keliauti į užsienį, į kitų kraštų katalikų suvažiavimus. Bažnyčios problemas kyla iš menkėjančio tikėjimo populiarumo, kaip ir kitose pasaulio šalyse, paaiškino Juozėnas. Korespondentas tačiau rašo, kad visai kitaip reikalus aiškina pogrindyje leidžiama Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika, einanti jau 13 metų. Juozėnas pasakė: „Mes tos kronikos nematome. Mes tos kronikos nematome. Mes apie ją girdime tik iš Vatikano radijo, kurio laidų jis klausosi, nes tai esąs reak-cininkų emigrantų forumas.

JAV teisingumo departamento specialiųjų investigacijų (OSI) direktorius Neal M. Sher Brazilijos Sao Paulo mieste spaudos konferencijoje. Jis atsiskakė komentuoti brazilų policijos pareigūnų pareiškimus, ju nenorą priimti kitų valstybių ekspertų pagalbą, tiriant, ar kapinėse rasti kaulai tikrai yra nacių karo nusikaltėlio dr. Mengeles. Ponas Sher pareiškė, kad „byla yra jų jurisdikcijoje“. Brazilijos suvažiavo pirštų nuospaudų, rašyenos specialistai iš Vakarų Vokietijos, Izraelio ir Amerikos identifikacijos įstaigų.

Knyga apie žydų žudymą Europoje

Londonas. — Kada pasaulio žinių tarnybos sukaupe dėmesį į nacių karo nusikaltėlio dr. Mengelę bylą. Londone pasirodė istorinė Gerald Fleming knyga „Hitler and the Final Solution“. Knygoje nagrinėjamas klausimas, ar tikrai Hitlerio nacių valdžia bandė išžudyti milijonus Europos žydų. Autorius nurodo, kad tuo metu vokiečiai bandė pridengti šį naikinimą įvairiais pasakomis. Žydai, buvo skelbiama to meto spaudoje, buvo tik „evakuojami“, jiems taikomos „specialios priemonės“ (sonderbehandlung), jie būdavo „perkeliami“ arba „jurdinami“. Jie būdavo „nušalinami“ nuo vokiečių (abgeschafft). Tai buvo daroma ne tik Vokietijoje, bet ir jos valdomose šalyse: Austrijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Danijoje, Norvegijoje, Olandijoje, Liuksemburge, Belgijoje, Prancūzijoje, šiaurinėje Italijoje, Balkanuose, Baltijos valstybėse ir vakarinėje Rusijoje. Autorius rašo, kad buvo dėta daug pastangų slėpti faktą, kad žydai „perkeliami“ iš šio pasaulio į kitą pasaulį.

G. Fleming nurodo, kad vien Auschwitz-Birkenau koncentracijos stovyklos planai galėjo įrodyti nacių valdžios tikslus. Stovykloje buvo įrengtos 46 deginimo krosnys, krematoriumai, kurie per vienerius metus nuo 1943 m. vasaros sudegindavo po 10,000 lavonų kasdien. Barakai Birkenau stovykloje, kur kaliniai laukdavo savo eilės dujų krosnyse, užpildė su vietų tvoromis ir sargybių bokštais 440 akrų žemės. Čia autorius

Jis nieko nežinąs apie to radijo transliacijų trukdymą.

Korespondentas rašo, jog atėję į vieną Vilniaus kleboniją du amerikiečiai korespondentai išgirdo: „Neatsakysiu į jokus klausimus. Apžiūrėkite bažnyčia, kiek norite, tačiau, prašau, neklausinėkite“. Tai charakterizuoja Bažnyčios „laisvę“ Lietuvoje.

nurodo, kad didysis Londono Hyde parkas telia 364 akurus žemės. Niekas tiksliai nėra suskaitęs, kiek toje stovykloje buvo sunaikinta žmonių. Autorius sako, kad vien žydų čia žuvo 4,975,000, o gal ir daugiau. Čia žuvo daugiau 200,000 prancūzų ir galbūt ketvirtis milijono pačių arijų vokiečių. Šalia kelių milijonų rusų karo belaisvių.

Svarbiausias knygos klausimas, kas buvo atsakingas už žydų skerdynes? Po daugelio metų atsargaus tyrinėjimo autorius Fleming priėjo išvados, kad įsakymas atėjo iš paties Hitlerio. Eichmano teisme Izraelyje daug kartų buvo girdima: „Toks buvo fuhererio noras. Toks buvo vado pageidavimas“.

Tais tyrinėjimais autorius tiesiog atsako į kito istoriko David Irving tezę, kur jis įrodinėja, kad milijonai žydų žuvo be Hitlerio žinios. Tiesa, Hitleris buvo pakankamai gudrus niekur nepadėti savo parašo po įsakymu išžudyti visą tautą, tačiau jis darė viską, kas įmanoma, išnaikinti žydus visoje Europoje.

Autorius Fleming gerokai apgraiuna vadinamąjį „funkcionalistų“ teoriją, kuri sako, kad nacių režimas buvo nepakankamai organizuotas imtis tokios naikinimo akcijos. Autorius palaiko „intencionalistus“, kurie tvirtina, jog nacių pareigūnai bandė įvykdyti Hitlerio norus, jo skelbtas intencijas. Todėl galutinė atsakomybė turi kristi tautos vadui Hitleriui.

— UPI agentūra paskelbė, jog Italijos teisėjas Maurizio Grigio paskelbė, jog trys Vatikano banko (Religinii Darbu instituto) direktoriai: Luigi Mennini, Pellegrino De Stroebel ir arkivyskupas Paulius Marcinkus yra visiškai nekalti dėl 1972 m. paskolos Italijai bendrovei skandalo. Nerasta jokių nelegalių ar kompromituojančių detalių minėtiems banko pareigūnams apkaltinti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas formaliai paskelbė, kad Amerika laikysis 1979 m. birželio 18 d. prezidento Carterio ir Brežnevo pasirašytos SALT II sutarties, nors ji nebuvo Senato ratifikuota ir turi daug trūkumų. Amerika neperžengs jai leistų turėti 1,200 daugiagalvių raketų galvūčių. Dėl to teks senus povandeninius laivus išimti iš tarnybos ir juos išardyti.

— Gdanko trijų „Solidarumo“ veikėjų teisme liudininku pasirodė buvęs tos uždraustos laisvos darbininkų unijos pirmininkas Walesa. Jis pasakė, kad teisiamieji Fransyuk, Lis ir Michnik yra nekalti. Jis irgi buvęs tame susirinkime. Tai buvo senų draugų ir pažįstamų susitikimas, kuriame buvo tik paprasti pokalbiai, o ne priešvalstybinių planų aptarimas. Jokiam civilizuotame krašte nėra draudžiama pažįstamiems bendrauti. Dabartinis teismas primena Stalino dienas, pasakė Walesa.

— Liverpulio-italų Juventus klubų futbolo rungtynių incidentas, kuriame žuvo 31 italis, pakenkė Italijos turizmui. Kai kuriuose Italijos miestuose anglai turistai apstumdomi, daužomi autobusuų langai. Milane bandyta padegti anglų vaikų mokykla. Daug britų atsiskako savo planuotą atostoginių kelionių Italijon.

— Beirute buvo pagrobtas dar vienas, jau aštuntas, amerikietis, Amerikos universiteto žemės ūkio katedros profesorius.

— Izraelio premjeras pasiūlė naują taikos su Jordanu planą. Pirmiausia siūloma susitikti Izraelio, Jordano, Egipto ir Palestinos parlamentams išseivijoje atstovams. Stebėtojų teisėmis galėtų dalyvauti ir Amerika. Vėliau į derybas galėtų jungtis atstovai iš Izraelio valdomų arabų vietovių.

— Kostarikoje apie 500 pikty San Jose gyventojų demonstravo prieš Nikaragvos ambasados, išdažė langus, sudegino Nikaragvos vėliavą. Tuo išreikštas protestas dėl Nikaragvos kariuomenės įsibrovimo į Kostarikos teritoriją ir dviejų pasienio sargybinių mirties.

— Keli Italijos teismo prokurorai išvyko į Olandiją pasikalbėti su ten sumiutu turku Samet Arslan, kuris Olandijoje sumistas netoli popiežiaus Jono Pauliaus su padirbtu pasu ir su nelegaliai atsiužtu revolveriu. Įtariama, kad turkas priklausė popiežiaus atentato rengėjų grupei.

— Japonija, JAV ir Sovietų Sąjunga vedė pasitarimus dėl komunikacijų pagerinimo, kad neįvyktų tokių nemalonių, kaip 1983 m. rugsėjo mėn. Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo sunaikinimas, lėktuvui nuklydus nuo įprasto kelio.

— Sovietų kosmonautai pakilo į erdvės orbitą, kur jie susijungs su ten skriejančia erdvės stotimi. Skridimo vadus pulk. Džianibekov jau yra dalyvaavęs keturiuose skridimuose.

— Italijos teisme teroristas Ali Agca pareiškė, kad jį terorizmo „mokslu“ mokė specialistai iš Čekoslovakijos ir Bulgarijos. Mokslas vyko Sirijoje prie Latakijos miesto esančioje stovykloje. Jis įsitikinęs, kad tarptautinio terorizmo politinis ir finansinis centras yra Maskvoje.

Dar apie Mengelio kapą Brazilijoje

Sao Paulo. — Brazilijos teismo medicinos institutas pradėjo tyrinėti kaulus ir kitus praėjusią savaitę Sao Paulo priemiestyje iškastus palaikus. Norima nustatyti, ar jie priklauso nacių karo nusikaltimais apkaltintam dr. Mengelei. Praėjusį penktadienį Brazilijon nuskrido JAV teisingumo departamento OSI direktorius Neal Sher. Jis pasiūlė padėti brazilams, tačiau instituto vicedirektorius Jose Antonio de Mello padėjo ir pasakė, kad pirma jo specialistai atliks tyrinėjimus, o paskui kaulus tyrinėti galės ir kiti. Miesto policijos viršininkas Romeu Tuma irgi atmetė pašaliečių dalyvavimą šioje byloje. Jis pasakė, kad ponas Sher pasiūlė JAV kolaboravimą. Jei reikės pasikeisti idėjomis, nebus jokių problemų, tačiau nebus šioje byloje jokių pašaliečių kišimosi, pareiškė Tuma.

Viršininkas Tuma šiam darbui buvo patvirtintas Brazilijos vyriausybės. Jam 1978 m. pavyko Brazilijoje sumiti nacių pabėgėlį Gustav Wagner, buvusį Treblinkos lagerio komendantą pavaduotoją. Jis Barzilijoje slapstėsi nuo 1950 m. Wagneris buvo žadetas išduoti Vakarų Vokietijai, tačiau tą sprendimą sustabdė Brazilijos Aukščiausiasis teismas. Jis nusižudęs 1980 m. Brazilijoje.

— New Yorke apie Mengele bylą kalbėjo žinomas nacių nusikaltėlių medžiotojas Simon Wiesenthal. Jis pasakė, kad iš pradžių jis tik 10 nuošimčių tikėjęs, kad 1979 m.

Užsienio spaudoje

Ženevoje, Šveicarijoje, prancūzų kalba leidžiamas žurnalas „L'Impact“ išspausdino išsamų J. G. H. Hoffmano straipsnį „Exiger la liberation des pays baltes“ (Reikalauti Pabaltijo valstybės laisvės). Čia primena Lietuvos, Latvijos, Estijos nepriklausomybės laikus po II Pasaulinio karo, tų kraštų užgrobimą, įvykdytą Sovietų Sąjungos, susitariant dėl Europos padalinimo su naciais, įrodo, kaip Pabaltijo kraštų jungimas į Sovietų Sąjungą buvo neteisingas ir neteisėtas. Primena JAV nepripažinimą Pabaltijo kraštų inkorporacijos, išryškina prez. Reagano nusistatymą siekti tiems kraštams laisvės ir pabrėžia, kad Pabaltijo valstybių laisvė rišasi su kitų Europos valstybių laisve ir jų visų likimas neišskiriamas.

Prezidentas apie padėtį Nikaragvoje

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pasakė kalbą pabėgėliams iš Nikaragvos remti organizacijos susirinkime. Jis pakartojo savo apeliavimą į Kongresą skirti lėšų Nikaragvos laisvės kovotojams. Jei paramos kovotojai negaus, ateity bus nauji karai, naujos kovos ir liesis naujas kraujas, pasakė prezidentas, pavadinęs dabartinę Nikaragvos valdžią „maža komunistų klika“, kuri svajoja skleisti nuodus po visą hemisferą.

Prezidentas pasakė, kad Somoza buvo blogas, tačiau dabartinė Nikaragvos valdžia dar blogesnė. Ji žudo indėnus, suminėja, kankina ir žudo politinius disidentus.

palaidotas Brazilijoje vyras galėjo būti Mengele, tačiau dabar, susipažinęs su visomis aplinkybėmis, jis jau 50 metų manas, kad ten tikrai galėjo būti Mengele. Wiesenthal papasakojo, kad 1964 m. Vokietijos kancleris Konrad Adenauer pasiūlė Paragvajaus prezidentui 16 milijonų, jei Paragvajus išduotų Mengele. Vokiečių parama Paragvajui tuo metu buvusi 8 milijonų per metus. Kancleris žadėjo tą sumą padvigubinti už Mengele išdavimą. Vakarų Vokietijos ambasadorius Paragvajuje Eckhard Briest 1964 m. liepos 16 d. pasimatė su prezidentu Stroessneriu ir jam perdavė kanclerio siūlymą. Prezidentas atsakė: „Jei tamsta dar kartą paminės Mengeles pavardę, aš paskelsiu tamstą „persona non grata“.

S. Wiesenthal komentavo žinią apie moterį Stammer, pas kurią Mengele dirbęs, ji globojusi Mengele per 13 metų. Wiesenthalis negalys tikėti, kad tai būtų tiesa, nes Stammer'iai yra žydų šeima.

Brazilijos laikraštis „O Estado de Sao Paulo“ paskelbė žinią apie Gerhardų šeimą. Austrijoje, Graco kapinėse, yra paminklai su pavardėmis: Ruth Gerhard, 1925-1975 ir Wolfgang Gerhard, 1925-1978. Embu kapinėse prie Sao Paulo kapinių akmuo turi užrašus Friederika Gerhard, 1895-1961 (Wolfgango motina) ir Wolfgang Gerhard, 1925-1979. Dabar įtariama, kad „tikrasis“ Wolfgang yra Grace, o Brazilijoje jo vardu pažymėtam kape buvo dr. Josef Mengele.

Indijos premjeras Washingtono

Washingtonas. — Naujasis Indijos premjeras Rajiv Gandhi atvyko į JAV. Jis yra pareiškęs, kad jo vyriausybė siekia pagerinti santykius su Washingtonu. Indijos spaudoje pasirodė komentarų, kurie kritikuoja premjerą, kad jis per daug rūpinasi užsienio politika, o apleidžia vidaus problemas. Prieš dvi savaites jis grįžo iš Maskvos, o dabar aplankė Egiptą, Prancūziją, Alžirą. Grįždamas Gandhi dar sustos Ženevoje, grįš Indijon ateinantį pirmadienį.

Manoma, kad Washingtono premjeras susitars su prezidentu Reaganu dėl aukšto technologijos: kompiuterių, laserių pardavimo Indijai. Bus bandoma gauti lengvatų Indijos tekstilės gaminių eksportui į Ameriką. Premjeras Gandhi aplankys erdvės tryimų centrą Houstone, Texas.

Premjeras Gandhi yra pareiškęs, kad Indijos sunkumai yra nemaži. Daug rūpesčių kelia etniniai, religiniai indų tautos skirtumai. Tačiau Indija daro aiškia pažangą, kuri ateity bus dar greitesnė.

KALENDORIUS

Birželio 12 d.: Anupras, Kanura, Ramas, Dova.
Birželio 13 d.: Antanas Paduvietis, Akvilina, Suvaidas, Mikantė.

ORAS

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:25.
Debesuota, gali lyti. Temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

SKAUTYBĖS KALBOS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ

Redaguoja vs. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

DŽIAUGSMAS IR LIŪDESYS TUNTO SUEIGOJE

Priešatostoginė „Aušros Vartų“ skaučių tunto sueiga birželio 2 d. buvo gerai išplanuota, sklandžiai praves-ta. Ji jungė maldą, giesmę, dainą, jaunatvišką juoką, susikaupimą, ašaras ir ryžtą. Tai buvo viena tų šeimyniškų sueigų, kurioje net formali dailis lieka sėseriška šilta, draugiška: sueiga, kuriai pasi-baigus trokšti, kad ji dar tęstųsi.

Sueiga vyko Jaunimo centro mažojoje salėje ir buvo pradė-ta šv. Mišiomis, aukojamomis tunto dvasios vadovs vs kun. Antano Saulaitio, o jose malda, giesmė ir garsiai reiškiamomis maldų intencijomis dalyvavo visos dalyvės. Suei-ga vyko šv. Trejybės sekma-dienį, tad kun. A. Saulaitis, naudodamas vaizdines pri-ermones, paaiškino trejybės simboliką ir prasmę. Dėko-jome Aukščiausiam už sek-mingą žiemos veiklą, prašėme laiminti mūsų vasaros darbus ir užsimojimus, stovyklą ir iškylas. Prisiminėme varg-stantį savo Tėvynę, meldėme stiprinti laisvės kovotojus ir kenčiančiuosius, amžinąją ramybę suteikti amžinybės išėjusiems, jų tarpe mūsų sesių — Adelės Izokaitienės vyrui ir sesių Kristinos bei Viktorijos tėveliui Kastyčiui Izokaičiui, prieš keletą dienų iš mūsų tarpo išsiskyrusiam.

Po pamaldų, sesės skubiai rikiavosi salės priegalyje. Pakludamos sueigos koman-dantės — tunto adjutantės vyr. skautės v.s.l. Gailės Eidukaitės komandai, su dai-na salen įžygiavo „Aušros Vartų“ tunto sesės, nors jų eilės šiandien, dėl įvairių mokyklinių įsipareigojimų, gerokai prarėtėjusios. Eisenos priekyje — „Neringos“ draugovės vėliava. Pradžioje sueigos dalyvių daugumai buvo neaišku, kodėl tik šios vienos draugovės vėliava nešama, kodėl ji vedė tunta. Tik vėliau, sueigos eigoje paaiškėjo, kad ji taip buvo pagerbta, nes tai buvo (tikė-mimės, kad laikinai), jos atsisveikinimo kelionė, prieš randant prieglobstį tunto archyve.

Formalioji sueigos dalis prasidėjo raportais. Vidurio raj. vedėivės s. Adelės Izokai-tienės pasveikinimu. Įnešus tunto vėliavą, sugiedotas Lietuvos himnas. Sekė isaky-mų skaitymas ir jų vykdymas.

mas. LSS Vadovybės žymenių UŽ NUOPELŪS įvertinta tunto vadijos narės s. Aureli-jos Vaičiulienės veikla. Žymenį jai prisegė Vidurio rajono vadeivė.

Tolimesnius isakymus vyk-dant, prieš tunto vėliavą prity-rusių skaučių įžodžiu išsiri-kuoja „Neringos“ draugovės sesės — Inga Balzaraitė, Nina Kasniūnaitė, Gailė Sabaliū-naitė ir Dailė Grigaitytė. Ryžtingai skamba sesių tariami žodžiai pasišalėjimais. Vyšnių spalvos kaklaraiščiais seses papuošia tuntininkė s. Ilona Laucienė, draugininkė v.s.l. Ramona Steponavičiūtė skuba risti Tėvynės ilgesio, o mamytės — Gerojo darbelio mazelius. Įžodį davusios apdovanojamos gelėmis, knygomis, saldainių karoli-ais, sveikinamos. Čia pat įvykdomas ir jų pervedimas į prityrusių skaučių „Zemaitės“ draugovę. Vėliava pasilieka vieniša, nes šios keturios buvo paskutinės paskui tą vėliavą sekusios... Virpančiais pir-štantais ir neslepjamomis ašaro-mis akyse draugininkė nuriša vėliavą, jos kotą puošusią juosta ir sulankčiusi įteikia tuntininkei. Ašaras šluostosi ir daugelis tunto vadovių ir sesių. Reikšdama padėką už nuoširdų darbą, tuntininkė buvusią „Neringos“ dr-vės draugininkę sesę Ramoną Steponavičiūtę papuošia gin-taro širdelė. Sentimentaliai jaudinantis momentas. Bet ne liūdt čia susirinkome, o veikt — ugdyti geras skautes, geras vadoves, kad netektų ir kitų vėliavų į archyvų lenty-nas krauti. Todėl tuoj džiau-giamės, kai nauju isakymu į aukštesnius vyresniškumo laipsnius keliamos veiklios sesės: į vyresnės skiltininkės laipsnį — vyr. skautė s.l. Daiva Bakšienė, į skiltininkės laipsnį — psl. Renata Naudžiūtė ir į paskiltininkės laipsnį — Dailė Grigaitytė ir Gailė Sabaliauskaitė.

Prisimenamos ir šios suei-gos išvakarėse prityrusių skaučių įžodį davusios Lemontė veikiančios „Aušros Vartų“ tunto „Satrijos“ drau-govės sesės Asta Kazlauskaitė, Audra Mockaitytė ir Ti-nera Reitnerytė, kurioms sumaniai vadovauja vyr. skautė sl. Renata Ramanauskaitė. Tuntininkės žodžiu užbai-giama formalioji sueigos dalis.

Smagus lauželis. Rodos dainuotum ir dainuotum su jaunosiomis sesėmis, o „Aušros Vartų“ tunto sesės tu dainų moka daug ir mielai dainuoja. Bet lauželio vedėja jau šaukia visas į ratą sueigos pabaigai.

Visoms supintomis ranko-mis stovint rate, sueigos vedė-ja trumpu žodžiu priminė Baisiojo Birželio įvykius Lietu-voje, Sibiro tremtinius, parti-zanus, tautos kančias. Savo

„Aušros Vartų“ tunto tuntininkė s. Ilona Laucienė sveikina įžodį davusias naujasias paukšty-tes — Kristiną Dutton, Rimą Barkauskaitę, Kristiną Hamilton ir Lidiją Dutton.

Nuotr. L. Volodkos

Visiems sueigos dalyviams gerbiant, išnešama tunto vėliava: prasideda smagioji dalis — lauželis, vadovaujant v.s.l. Gailė Eidukaitė.

Lauželis, aišku, visų mintis nukelia į stovyklą, tai ir pradedamas būsimos stovyklos viršininkės pristatymu. Šiais metais stovyklai vadovaus ps. Irena Valaitienė. Jos vado-vybėn ir globon tuntininkė pveda tunto seses ir įteikia tunto „valdžios“ ženklus — tautiniais raštais išmargintą tuntininkės lazda ir medinių karolių virtinę su tunto draugovių vardų karoliukais. Sesės ją entuziastingai sveiki-na šūkiu ir daina, o lauželio vedėja pakviečia būsima viršininkę savo „valdymo“ laikotarpi pradėti, pravedant dainą „Lauželis“.

Viena kitą seka dainos, aidi šūkiu, pasirodymai. Ak tie pasirodymai! Į juos (nori ar nelabai) įtraukiamos visos sesės, neišskiriant ir jau mieliau pasirodymus stebin-čių nei juose dalyvaujančių vyresniųjų vadovių. Visos dalyvės, pagal gimimo mėne-sius, paskirstomos į tris grupes ir duota tema turi sukurti pasirodymą. Pasigėri-tinas sesių sumanumas ir išradingumas. Keliolikos minučių laikotarpyje suku-riami pasirodymai. Pasigėri-tinas ir jaunųjų atsivėlgimas į vyresnes, joms paskiriant lengvesnius vaidmenis. Buvo smagu matyti tokius lietu-viškos skautybės šulius, kaip vs Alė Namikienė, vėliavos stulpo vaidmenyje...

Smagus lauželis. Rodos dainuotum ir dainuotum su jaunosiomis sesėmis, o „Aušros Vartų“ tunto sesės tu dainų moka daug ir mielai dainuoja. Bet lauželio vedėja jau šaukia visas į ratą sueigos pabaigai.

Visoms supintomis ranko-mis stovint rate, sueigos vedė-ja trumpu žodžiu priminė Baisiojo Birželio įvykius Lietu-voje, Sibiro tremtinius, parti-zanus, tautos kančias. Savo

Stovyklos mokestis: Vienai savaitei: Vienas vaikas — 80 dol. Du vaikai — 150 dol. Trys vaikai 220 dol.

Dviem savaitėms: Vienas vaikas — 150 dol. Du vaikai — 270 dol. Trys vaikai — 400 dol.

Kelionė autobusu ir daiktų nuvežimas į stovyklą ir iš stovyklos 45 dol. asmeniui. Bagažo nuvežimas (auto-busu nevažiuojanties) 10 dol. asmeniui.

Stovyklos mokestis: Vienai savaitei: Vienas vaikas — 80 dol. Du vaikai — 150 dol. Trys vaikai 220 dol.

Dviem savaitėms: Vienas vaikas — 150 dol. Du vaikai — 270 dol. Trys vaikai — 400 dol.

Kelionė autobusu ir daiktų nuvežimas į stovyklą ir iš stovyklos 45 dol. asmeniui. Bagažo nuvežimas (auto-busu nevažiuojanties) 10 dol. asmeniui.

Stovyklos mokestis: Vienai savaitei: Vienas vaikas — 80 dol. Du vaikai — 150 dol. Trys vaikai 220 dol.

Dviem savaitėms: Vienas vaikas — 150 dol. Du vaikai — 270 dol. Trys vaikai — 400 dol.

žodį užbaigė poetės Pūkele-vičiūtės eilėraščiu „Pasku-tinis sudie“. Po šio susikau-pimo nelengva buvo dainuoti, tačiau liūdesys neturi būti žlugdantis, o skatinantis toli-mesnei pozityviai veiklai, kad prisimindamos skaudžiuo-sius tautai momentus galėtu-me būti šviesiųjų kūrimo dalininkėmis.

Nuaidėjus paskutiniesiems dainos žodžiams, paspaudėme vienos kitoms rankas, kvie-damos sustikiti liepos mėn. Rako stovyklavietėje. „Aušros Vartų“ tunto „Jaunystės šventės“ stovykloje.

Gabija

„Aušros Vartų“ tunto paukštyčių šventėje dainėse pveda sesės Kristina Mučinskaitė ir Olivija Mačiulytė.

Nuotr. L. Volodkos

STOVYKLOS INFORMACIJA

Šių metų Chicago tuntu stovykla vyks Rako stovyk-lavietėje nuo liepos 13 iki liepos 27 d. Stovyklavietės adresas: 1918 East Hawley Rd., Custer, MI 49405.

Registracija ir vykimas stovyklon:

Birželio 19 d. (trečiadienis) 7:00 v.v. — 9:00 v.v. Bendras sveikatos patikrinimas ir stovyklautojų registracija Jaunimo centre.

Liepos 11 d. (ketvirtadienis) 7:00 v.v. — 9:00 v.v. Stovyk-lautojų bagažo suvežimas į Jaunimo centrą.

Liepos 12 d. (penktadienis) 7:00 v.v. Daiktai pakraunami į sunkvežimį.

Liepos 13 d. (šeštadienis) 7:00 v. ryto, stovyklautojai renkasi prie Jaunimo centro, 5620 S. Claremont Ave., 7:30 val. ryto autobusai išva-žiuoja stovyklon.

Stovyklos mokestis: Vienai savaitei: Vienas vaikas — 80 dol. Du vaikai — 150 dol. Trys vaikai 220 dol.

Dviem savaitėms: Vienas vaikas — 150 dol. Du vaikai — 270 dol. Trys vaikai — 400 dol.

Kelionė autobusu ir daiktų nuvežimas į stovyklą ir iš stovyklos 45 dol. asmeniui. Bagažo nuvežimas (auto-busu nevažiuojanties) 10 dol. asmeniui.

Stovyklos mokestis: Vienai savaitei: Vienas vaikas — 80 dol. Du vaikai — 150 dol. Trys vaikai 220 dol.

Dviem savaitėms: Vienas vaikas — 150 dol. Du vaikai — 270 dol. Trys vaikai — 400 dol.

STOVYKLOS

Liepos 6-13 d. — Jūrų skautų ir skaučių vadovų, vių lavinimo ir būriavimo stovyk-la Ludington, MI, prie Hamlin ežero. Ruošia LSS ir LSB jūrų skautų, čių skyriai.

Liepos 13-27 d. — Chica-gos skautų, čių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos 27 - rugpjūčio 11 d. Ramiojo Vandenyio rajono stovykla Rambyno stovyk-lavietėje, Californijoje.

Rugpjūčio 11-24 d. — „Neringos“ ir „Pilėnų“ tuntu stovykla netoli Clevelando.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (UJPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pasto išlaidas mažinant, pakvėlavimai už gautas prenumeratas nesuntinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipnius taiso savo nuožiūra. Neusnaudotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisitūnčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(to blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2430 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušeria ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
lei neatšliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perime

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12, Šešt. 10-1

Dr. Ant. Rudokio kabineta perime
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9
antr. ir penkt. 10-4, Šešt. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
e-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUŠ IR
KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplešutus vėnu
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 pp. ir ketv. 2-5 pp.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. ONA VASKEVIČIUS

VAŠKASI
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir ketv. 1-3-5
kitos pagal susitarimą.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išsiskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val popiet

Edmundas Vižinas, M.D.,

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
e1e5 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. PETRAS ŽLIŪBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Dainuoja „Satrijos“ draugovės sesės.

Nuotr. L. Volodkos

TARPTAUTINĖJ PLOTMĖJ

Savo žiaurumu konkuruodami su naciais, Maskvos tironai, užsimoję užgrobti visą pasaulį, sudaro didelę grėsmę. Šioje grėsmės tamsoje yra viena džiugi prosvaitė, kad pasaulis kaskart labiau įžvelgia tų tironų kėslus ir kaskart drąsiau prieš tai kelia balsą. Dabar ypačiai galime pasidžiaugti JAV valstybių delegacijos ryžtu, parodytu Ottawos konferencijoje, kur kaip tik koncentruotasi į žmogaus teisių reikalus. Gražios iniciatyvos čia parodė Amerikos ambasadorius Richard Schifter savo taikliomis kalbomis gerokai aiškiai pasisakydamas prieš krūviškos diktatūros nešėjus. Jis ne tik išsamiais kalbomis priminė Maskvai jos tironišką nežmoniskumą, bet savo stropiai surinktą medžiagą plačiai paskleidė spaudai ir visuomenei. Galime suminėti keletą pavyzdžių. Jo Ottawoje gegužės 15 d. padarytas pareiškimas apie laisvę reikšti mintis užima net 35 puslapius, čia primenant 41 Helsinkio grupių narį, įkalintą Sovietijoje, įkalintus aktyvistus, pogrindžio spaudos platintojus, uždarytuosius ir psichiatrines ligonines. Išskaičiuojama pavardėmis, primenant kun. Br. Laurinavičių, V. Petkų, Alg. Statkevičių, kun. A. Svarinską, S. Tamkevičių, B. Gajauską, L. Dambrauską ir daugybę kitų. Lietuvių tauta, kaip tėvūnė, taip ir išėivijoje, yra nuodžiūri dėkinga JAV ambasadoriui už drąsų lietuvių gynimą prieš Maskvos tironus.

Gegužės 17 d. tas pats Amerikos ambasadorius Schifter priminė religinę priespaudą sovietinėje diktatūroje. Jo išsamus mašinėle surašytas pareiškimas šiuo klausimu užima 15 puslapių, gerai dokumentuotų, kalbant faktais apie religijai priešingus įstatymus, kalinamus tikinčiuosius. Ir čia specialus skyrus yra pašvestas lietuviams, išvardinant kun. J. Matulionį, kun. Alf. Svarinską, kun. S. Tamkevičių.

Ambasadorius Schifter gegužės 22 d. priminė socialinę ir ekonominę priespaudą Sovietuose, surinkęs tam medžiagos net 16 mašinėle rašytų puslapių.

Ambasadorius rūpestingai apėmė visas svarbiausias ir Ottawos pasitarimų programą įeinančias sritis, surinkęs tam gausiai medžiagos. Pvz. gegužės 28 d. kalbėjo apie diskriminaciją prieš tautines mažumas. Kiek rūpestingai čia jo medžiaga surinkta, galime spręsti, iš to, kad jo pareiškimas apima 16 stambių mašinėle rašytų puslapių. Daug dėmesio kreipiamas į padėtį įvairių tautybių, ryškiai prisimenant latvius, estus, sudarant specialų skyrėlį apie lietuvių ir čia suminint G. Iešmantą, L. Dambrauską, daugelį kitų pabaltiečių.

Mes esame labai dėkingi galingajai Amerikai, kad ji Lietuvos reikalą kelia tarptautinėje konferencijoje, kad savo pareiškimus sklaidoma spaudoje ir visuomenėje, atkreipia plačiojo pasaulio dėmesį į komunistinės diktatūros žiaurią priespaudą, tuo išblaškant Maskvos spaliojimus apie jos tariamą nešamą laisvę ir gerovę.

Kaip labai į padėtį yra įsigilinusį amerikiečių delegacija, galima spręsti ir to paties ambasadoriaus Richardo Schifterio pareiškimo Ottawoje gegužės 15 d., kur jisai išvardino naujas įstatymines priespaudas, įvestas Sovietų

Sajungoje. Ambasadorius Schifter atkreipė dėmesį į naujus Maksvos nuostatus, padidinančius bausmes už kriminalinius ar tokiais jų pavadintus nusikaltimus. Nauju Sovietų kriminalinio kodekso 64 paragrafo pakeitimu į išdavimo nusikaltimą įjungiami politiniai nusikaltimai, už kuriuos imama taikyti už išdavimą skiriamos bausmės.

Praplėstas baudžiamojo kodekso 66 paragrafas, į sabotažo veiksmų skaičių įjungiant ir priemones prieš teroristus, kai kuriems taikant bausmes už nusikaltimus taršai. Praplečiamas apibrėžimas baudžiamojo statuto 70-to paragrafo, kuriuo numatytos bausmės už antisovietinę agitaciją ir propagandą, įjungiant čia ir politinių aktyvistų veiksmus: „ruošiamą, skleidimą, laikymą medžiagų rašytine, spausdinta ar kita forma“. Tuo būdu net paprastas užsirašymas minčių, kurios raudoniesiems pareigūnams gali atrodyti subversyvinėmis, net paprastas tokio teksto laikymas, net ir neparodant kitiems, jau gali būti paskelbtas nusikaltimu prieš 70-tą paragrafą ir baudžiamas 10 metų kalėjimo ir dar penkeriais metais ištėrimo. Į tą patį baudžiamojo kodekso paragrafą įjungiamas ir dar naujas „nusikaltimas“ — priėmimas medžiaginės paramos iš užsienio iš asmenų, laikomų nusikalstančiais šiam paragrafui. Ir čia bausmė — 10 m. kalėjimo ir 5 metai ištėrimo.

Į baudžiamąjį kodeksą įvedama nauja, 76-to paragrafo pirma pastraipa, išplečiant apibrėžimą, kas yra valstybinės paslapties išdavimas. Čia išskaičiuojama užsienio organizacijoms ar asmenims perdavimas mokslinių, techninių ar kitų informacijų, patirtų darbe ar kuriuo kitu būdu. Baudžiama 8 m. kalėjimo. Taigi, galima tokią bausmę užsitraukti už bet kokią informaciją, bet kokiū būdu patirtą ir perduotą.

Praplečiama baudžiamojo statuto 77-to paragrafo pirma pastraipa, dabar pagriežtinant bausmes prieš tuos lagerių kalinius, kurie parodo griežtumą prieš lagerio šnypus, kurie napaklauso lagerio administracijos, skelbdami bado streiką, paruošdami sutelktinę protesto deklaraciją ar apskritai reikšdami protestą.

Įvestas nauja 188 paragrafo trečia pastraipa, numatant bausmes už piktavališką nepaklusnumą darbo lagerio administracijai, padarant lagerio nuostatų sulaužymą kriminaliniu nusikaltimu, baudžiamu 3-5 m. priedamo kalėjimo. Tuo nuostatu lagerio kaliniai tampa atiduotais administracijos, sargų savavaliavimui.

Įvesta 100 rublių bausmė už užsienio turistų pakvietimą nakvoti savo namuose, už vežiojimą savu automobiliu, pirkimą jam traukinio ar lėktuvo bilieto. Sustiprintas 209 paragrafas prieš parazitizmą. Nauju potvarkiu — pareiškes norą emigruoti ir dėl to netekęs tarnybos, gali būti baudžiamas už nedirbimą — parazitizmą. 1985 m. paskelbtas nuostatas įkalinto nepaleisti už užstatą, nebent būtų aišku, kad jis nebepakartos nusikaltimo. Tai vėl atdaros durys administracijos savavaliavimui. Dauguma tų nuostatų yra įvesta Rusijos sovietinėj feder. respublikoj, bei tai nuorodos jau visai Sovietų Sąjungai. Gerai, kad JAV tą naują priespaudą iškelia.

Juoz. Pr.

KUNIGUI VIKTORUI J. DABUŠIUI 50 METŲ KUNIGYSTĖS

Jono ir Onos (Birgiolytės) Dabašinskių šeimoje Grauzių km., Girkalnio valsč., Raseinių apsk., 1910 m. gruodžio 8 d., Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje, gimė aštuntasis kūdikis. Jau augo trys broliukai ir keturios sesutės. Po šio aštuntojo, šeima dar susilaukė trijų berniukų — taigi iš viso vienuolika vaikų. Naujagimis atrodė silpnos sveikatos, todėl skubėjo pakrikštyti. Šaltą gruodžio 9 d. kūdikis buvo nuvežtas į Girkalnio bažnyčią, už 7 km., kur klebonas kun. Antanas Baskus pakrikštijo Viktoro vardu. Krikšto tėvai buvo Antanas Matelis ir Ona Jankauskaitė. Pirmasis pasaulinis karas labai suvargino šią gausią mažamečių vaikų šeimą. Jauniausias broliukas Jurgutis (2.5 m.) apsirgo difteritu ir mirė. Kiti visi užaugo.

Po karo kaimyno didelėje seklyčioje atsidarė pradžios mokykla. Pradžioje ją lankė net penki broliukai, bet baigė tik vienas Viktoras 1924. Tų pat metų rudenį išlaikė egzaminus į Raseinių gimnazijos antrąją klasę. Baigęs antrąją klasę, per vasarą pasimokęs, rugpjūčio pabaigoje (1925) išlaikė Šiluvos vidurinėje mokykloje egzaminus į ketvirtąją klasę. Tuo būdu sutaupe dar vienerius metus. Kitų metų rudenį grįžo į Raseinių gimnaziją ir ją baigė 1930 Vytauto Didžiojo metais.

Baigęs gimnaziją apsisprendė būti kunigu ir įstojo į Kauno kunigų seminariją. Už metų pradėjo studijas Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos-Filosofijos fakulteto teologijos skyriuje. Mokslus baigė 1935 m. su kanonų teisės specialiu kursu — de matriomoni. Kauno arkivyskupas metropolitas Juozapas J. Skvircekas 1935 birželio 15 d. įšventino kunigu Kauno arkivyskupijai.

Pirmasis paskyrimas buvo į Pagirio parapiją pas kleboną kun. Stanislovą Butrimą vikaru. Čia rado kleboną gerą pastoralištą, uolų išpažinčių klausytoją, iškalbingą pamokslininką, tik menką ūkininką. Truputį bajoriškos kilmės, bet didis patrijotas lietuvis, nemėgo dvarponių, o jų Pagirio parapijoje buvo nemažai — apie 20.

Neilgai kun. Viktorui čia teko darbuotis, vos devynis mėnesius. Jau 1936 birželio 30 atsidarė Šiaulių Šv. Jurgio parapijoj klebono kun. Justino

Lapio vikaru. Kun. J. Lapis buvo tikras miesto parapijos klebonas, su visais toms pareigoms privalumais. Buvo Šiaulių miesto tarybos narys, suorganizavo pajėgią Šv. Vincento draugiją, kuri išlaikė tris vaikų darželius ir našlaičių prieglaudą Rekyvoje. Čia kun. Viktorui teko darbuotis pusantur metų. Darbo labai daug. Mokyklose 36 savaitinės pamokos, ligoninė, organizacijos. Buvo gera dirva parodyti visus organizacinius sugebėjimus. Gal dėl to jau 1938 sausio 1 d. kun. V. J. Dabušis (tuomet dar Dabašinskas) skiriamas Kauno arkivyskupijos katalikiškosios akcijos reikalų vedėju. Formalus titulas buvo Katalikų Veikimo Centro Kauno rajono katalikiškosios akcijos direktorius.

Jo pirmataikai kun. Steponas Telksnys klebonavo Kavarske, o kun. Vincą Bylą paskyrė Lygumų klebonu. Čia atsivėrė labai platūs organizacinio darbo laukai. Jų visų nesuminėsi. Bet didžiausias užmojis buvo 1938 metais didysis Pavasarininkų kongresas Kaune, sutraukęs apie 45 tūkstančius dalyvių. Registracijos mokesčio buvo surinkta daugiau kaip 42.000 litų, tik po vieną litą iš kiekvieno dalyvio. Praktiškai žinome, kad anaipol ne visi dalyviai registracijos mokeskį užsिमoka. Visi registracijos mokesčio pinigai ėjo per kun. V. Dabušio rankas.

Pagaliam 1940 metais birželio mėn. sugalvota suorganizuoti pirmąjį Pavasarininkų vyrų sporto stovyklą Kairiuose prie Šiaulių, kun. klebono Juliaus Korsako parapijos pušnylyje. Ten ir užklupo bolševikų invazija. Visas katalikiškas veikimas buvo okupuoti sulikviduotas ir kun. V. Dabušis liko bedarbiu.

Tą pačią birželio 15 dieną mirė Pagirio klebonas kun. St. Butrimas. Arkivyskupas kun. V. Dabušį antrą kartą pasiuntė į Pagirį, tik šį kartą jau klebono pareigoms. Čia kun. V. Dabušis sėkmingai klebonavo iki antrosios bolševikų okupacijos. Jam talkininkavo vikarais kun. J. Pakalniškis, kun. J. Tautkevičius, kun. R. Klumbys ir kun. K. Simaitis.

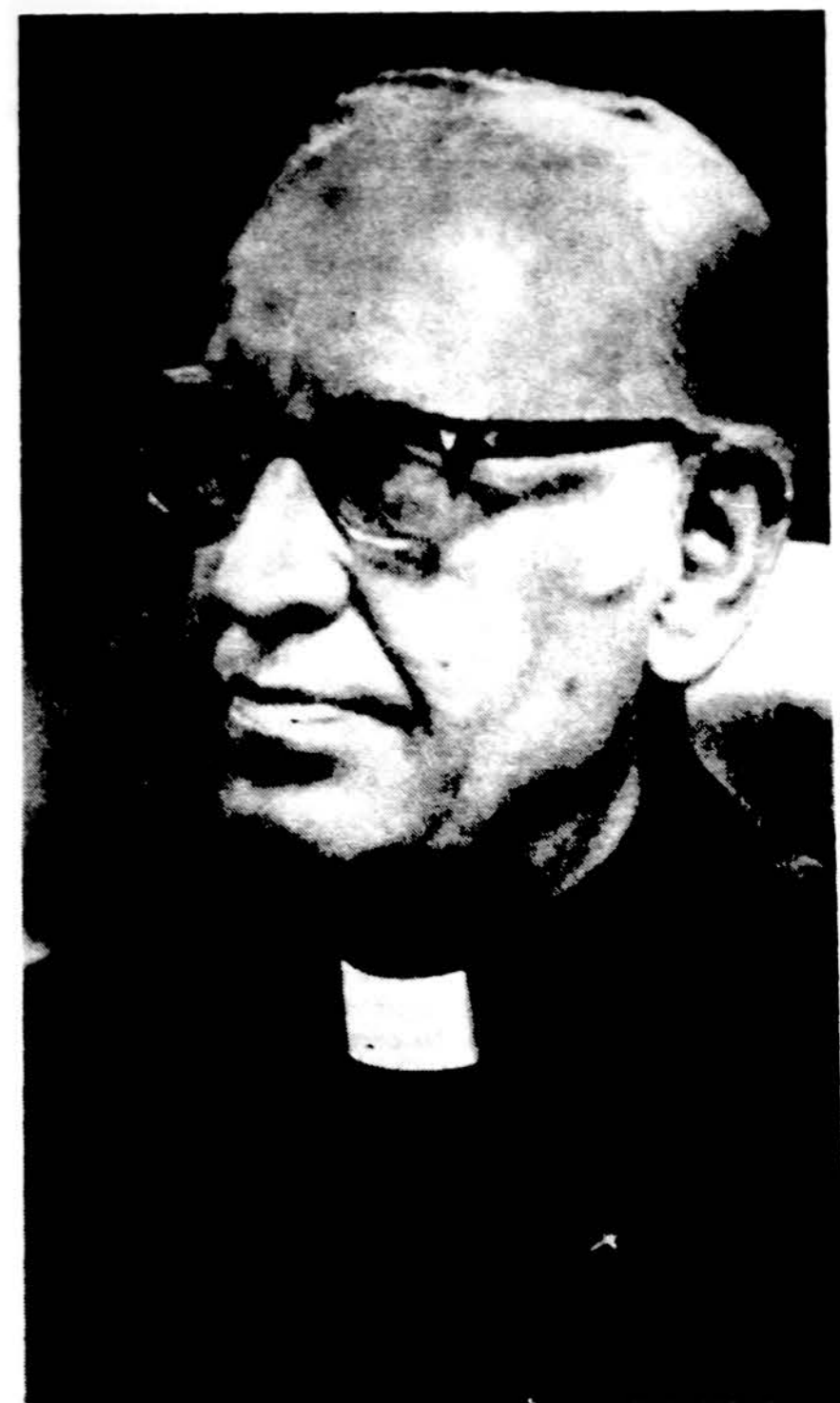
Vokiečių-rusų karo lauko mūšiai porai savaitių sustojo Pagirio parapijos viduryje — mėnesius. Jau 1936 birželio 30 atsidarė Šiaulių Šv. Jurgio parapijoj klebono kun. Justino

vokiečiais apkasuose, teko pasitraukti į vakarus. Taip 1944 liepos 26 d., — šv. Onos dieną mamos vardinėse — kun. V. Dabušis atsirado tėviškėje apie 100 km. į vakarus nuo Pagirio. Frontui sustojus prie Raseinių, teko dar pasistumti į vakarus iki Vieviržėnų pas buvusį vikarą kun. J. Pakalniškį, o spalio pradžioje dar toliau į vakarus, į ilgą keturiasdešimtį, laikinai Vokietijon. Taip su švogerio paskolintu arkliuku atsivėrė iki Neubrandenburgo, Meklenburgo provincijoj. O kai anglai pasiekė Elbę ir rusai pradėjo supti Berlyną, teko skubėti į Schlesvig — Holsteiną, kuris, pagal Jaltos sutartį, turėjo tekti anglams. Taip prie Moelno miestelio didžiulėje plytinėje sulaukė karo pabaišgos.

Čia vėl prasidėjo nauji pastoraciniai rūpesčiai. Kun. V. Dabušiu rūpėjo padėti saviem tautiečiam kur kam ir ko reikėjo. Lauenburge prie Elbės upės sustelkė apie 15.000 lenkų. Anglų kariuomenės majoras (katalikas) kažkoku būdu sužinojo, kad yra katalikų kunigas. Atsiuntė džipą su soferiu, nuvežė kun. V. Dabušį pas tą majorą, o šis įsakė: „Važiuk į artimiausią katalikų bažnyčią, gauk visus reikiamus rūbus ir visa kas reikalinga Mišioms, juk ryt Sekminių šventė“.

[dumi buvo kelionė po apylinkes — anglas soferis nemoka vokiškai, o kun. V. Dabušis nemoka angliškai, ir abu nebaj gerai skaito vokišką žemėlapi. Bet susirado visa kas reikalinga Mišioms. Buvo pastatytas gana aukštas altorius, papuostas berželiais ir atgiedotos Mišios Elbės upės didžiuliam slėnyje neapmatomi miniai, daugiausia lenkų buvusiems belaisviams, o ir visokių tautų karo pabėgėliams, tai tikras Babelis, bet visi suprato... lotyniškai.

Kun. V. Dabušis nenurimo ir kasdien ieškojo apylinkėse susibūrusių nedidelėmis grupėmis lietuvių, juos organizavo į didesnius telkinus. Taip kurį laiką pasibažtes aplink Geestachtą, Wentorą, Fischbecką, galutinai apsisotojo Spackenberge, kur buvo suorganizuota didesnė pabaltiečių stovykla. Lietuvių buvo apie 2000. Čia susiorganizavo vaikų darželis, pradžios mokykla ir gimnazija. Jau 1945 rugpjūčio 20 dienos rytu vėsk. V. Brizgys kun. V. Dabušiu pavedė rūpintis lietu-

Kun. Viktoras Dabušis — jubilatas. Nuotr. V. Maželis

vių pabėgėlių dvasiniais reikalais Schlesvig-Holsteino provincijoje. Įsteigus Trečiąją misiją, kan. F. Kapočius kun. V. Dabušį 1946 liepos 1 d. paskyrė Spackenbergo stovyklos kapelionu ir Schlesvig-Holsteino dekanu, o rugpjūčio 10 d. visai anglų zonoje Trečiosios misijos įgaliotiniu. Kol atvyko kun. R. Krasauskas, kun. V. Dabušis buvo paskirtas Hamburgo—Pinnebergo universiteto kapelionu. 1946 m. rugsėjo 21 d. gavo paskyrimą būti skautų Hamburgo tunto dvasios vadu, o vėliau eiti ir visos Skautų Brolijos dvasios vado pareigas. Žodžiu, kur tik kokio „užkaiščio“ reikėjo, ten buvo kun. V. Dabušis.

Pagaliam 1947 metų pabaigoje anglų zonoje vier vyriausiojo štabo buvo įsteigtas katalikų reikalams departamentas. Tų metų gruodžio 2 d. iš to departamento direktoriaus A.S. Coventry kun. V. Dabušis gavo paskyrimą rūpintis visų pabaltiečių katalikų reikalais — lietuvių ir estų. Davė leidimą

mėnesiniam žurnalui (reli-giniam) leisti. Išleido pora numerių. Redagavo kun. Edv. Petrelevičius. Taip visoje anglų zonoje visus lietuvių katalikų reikalus tvarkė kun. V. Dabušis, kol prasidėjo iš Vokietijos emigracija į kitus kraštus.

1948 rugsėjo mėn. kun. V. Dabušis gavo oficialų kvietimą vykti į Kanados Albertą. Edmontono arkiv. John Hugh Macdonald padarė oficialų iškvietimą per kongregaciją Romoje su a.a. kun. Augustino Sabo rekomendacija. Vėliau turėjo mažą nesuiprattimą Brooklyno kurijoje, kodėl ten nenuvyko. O nenuvyko todėl, kad 1950 metais į Vokietiją atvyko lietuvių pranciškonų provinciolas kun. Just. Vaškys, OFM ir pakvietė kun. V. Dabušį atvykti į JAV ir įsijungti į spaudos darbus, kai jau pranciškonai buvo sumanę sujungti tris savaitraščius: „Lietuvių Žinias“, ėjusias Pittsburge, „Amerika“ — Brooklyne ir „Darbininką“ —

(Nukelta į 4 psl.)

MARIJONŲ GIMNAZIJA PRISIMENANT

ANTANAS MASIONIS

Mudu atsakėme, kad iš tikrųjų mudu nesame apie tai galvoję, nes neįjautėme turį pašaukimą į vienuolinį gyvenimą. Dar šiek tiek pasikalbėję, atsi-sveikinome savo mokytoją Antaną Sivicką, pažadėję apie tai dar pagalvoti. Kiek atsimenu, daugiau nei jis, nei niekas kitas mums apie tai neužsiminė. Mes buvome labai dėkingi, kad nebuvo vartotas joks spaudimas ir joks ypatingas įtaigojimas. Iš tikrųjų iš mano klasės išėjo penki kunigai, trys vienuoliai ir du pasauliečiai kunigai. Atvykęs į penktąją klasę, jau radau joje tris kandidatus-vienuolius: Joną Gribulį, Norbertą Skurkį ir Kostą Zajancąuską. Jie jau gyveno vienuolyne ir iš ten atėidavo į mūsų klasę į pamokas. Į pasauliečius kunigus išėjo Pijus Žiugžda ir Antanas Liesius.

Marijonų gimnazijos programa

Atvykęs į Marijonų gimnaziją, radau, kaip jau esu minėjęs, ne tik naują aplinką, ne tik visai naujus draugus, bet ir žymiai skirtingą mokslo programą. Mat, Marijonų gimnazija buvo klasikinė gimnazija su sustiprintu lotynų ir graikų kalbos kursu. Lotynų kalba buvo pradėdama nuo pirmosios, o graikų kalba nuo trečiosios gimnazijos klasės. Be šių klasikinų kalbų, buvo dėstomos dar dvi svetimšios kalbos, būtent nuo pirmosios klasės vokiečių

kalba ir nuo penktosios pasirinktinai anglų arba prancūzų kalba.

Kai gavau nuo gimnazijos inspektoriaus kun. J. Kazako laišką, kad esu priimtas į gimnaziją, jame, rodos, buvo pažymėta, kiek to pasivijimo bus. Tik atvykęs į gimnaziją pamaciau, kad tas pasivijimas nebuvo toks jau paprastas dalykas, nes man trūko net ketverių metų kurso iš lotynų kalbos ir dviejų metų iš graikų. Nors svetimšios kalbos man labai patiko, ir dar vaikas būdamas, iš savo tėvo kažkur įsigyto trijų kalbų (rusų, vokiečių ir prancūzų) žodyno mėginiau mokyti vokiečių ir prancūzų kalbas, net nežinodamas, kaip tuos man svetimų kalbų žodžius ištartti, o tėvas mokoje tik rusiškai, bet dabar, pamatę savo atsilikimą labai nusiminiau. Galvojau taip: jeigu mane į gimnaziją jau priėmė, tai duos laiko ir pasivyti, bet tas pasivijimas atims man daug laiko ir galėsiu nustumti kituose dalykuose. Žodžiu, atsidūriau prieš didelę problemą.

Kaip vėliau paaiškėjo, ta problema nebuvo tokia didelė, kaip atrodė, nes aš nebuvau tik vienas toks „atsilikėlis“. Tokių iš kitų progimnazijų priimtų mokinių buvo mūsų penktoje klasėje apie dešimt. Kadangi marijonai savo penktoje klasėje teturėjo tik apie penkiolika mokinių, tai, manydami, kad iki aštuntosios baigiamosios klasės gali dar dalis jų nubyrėti, nusprendė ją padidinti iš kitų mokyklų ir paskelbė, kad priima gabius mokinius ir duoda jiems tam tikrų lengvatų. Tad mūsų „naujokų“ dešimtuką sudarė mokiniai ir iš Gelvonų, iš iš Žiezmerių, iš Vilkijs, iš Rozalimo ir iš kitur, ir visi nebuvo turėję savo mokyklų žemesnėse klasėse nei lotynų, nei graikų kalbų.

Susipažinus su šitokia padėtimi, mano nuotai-ka gerokai atslūgo, o netrukus ir visai pasitaisė. Mat, netrukus, gal jau kokią antrą ar trečią dieną kun. J. Kazokas, lotynų ir graikų kalbų mokytojas penktoje klasėje, susišaukęs mus visus „naujokus“, paaiški-

no, kad jis padės mums tas kalbas pasivyti. Jis aiškiai pasakė, kad darbo bus daug, kad reikės gerokai paprakaituoti, bet nuraminio, kad po kokių metų mes jau tiksimė lotynų ir graikų kalbos klasėse ir galėsim eiti kursą su „senaisiais“ penktosios klasės mokiniais, bet kad tai pasivijimams, reikės kiekvieną dieną po pietų turėti atskiras lotynų kalbos ir bent tris dienas į savaitę graikų kalbos pamokas. Jis patarė mums sėdėti ir reguliariose tų kalbų pamokose, nors ir nieko arba mažą tesuprastumė, ir domėtis, kas einama klasėje, ir vėliau, kur galėsim po truputį įsijungti, tačiau pažymys mums būsiąs iš tų pridėtinų pamokų atskiras. Tada mes jau visai aprimome ir įnikome į darbą.

Pasirodė, kad tos klasikinės kalbos pridėtinėse pamokose nebuvo jau tokios baisiai sunkios. Mūsų nuotai-ka ypač pakėlė gautieji pažymiai už pirmuosius rašto darbus. Buvo nesunku dirbti, nes mums dėstė tas pats mokytojas, kurio klasę turėjome pasivyti ir kuris gerai žinojo, ko mums trūko. Tad ir dirbome su geriausia nuotai-ka ir nepaprastu uolumu, o aš, kaip svetimų kalbų mėgėjas, net su didžiausiu entuziazmu. Po kiek laiko, kai reguliariose pamokose mokiniai ir lotynų kalbų klasėse būdavo kas nors iš gramatikos ar sintaksės pakartojama, jau mes išdrįsdavome pakelti rankas ir mėginti atsakyti į klausimus. Kai pataikydavome ir būdavome net pagirti, tas pakeldavo mūsų nuotai-ka dar labiau. Ir kun. J. Kazokas buvo teisingas, sakydamas, kad po metų jau galėsim sekti reguliarios klasės kursą. Žinoma, mums reikėdavo daug daugiau ruoštis, negu seniems tos klasės mokiniams, bet mes, jau pripratę turėti pridėtinės pamokas ir dabar jų netekę, turėjome visą valandą daugiau laiko, negu pirma, tad, tą valandą išnaudodami ir, anų senų mokinių, kur reikėdavo, padėdami, visai nesunkiai įsijungėme į bendrą darbą.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba birželio 16 d. rengia Baisiojo Birželio įvykių minėjimą. 10:15 val. r. iškilmingos šv. Mišios šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. Organizacijos: skautai, romuvėnai, šauliai, moterų federacija ir kitos dalyvauja su vėliavomis.

Tuojaus po Mišių parapijos salėje vyks minėjimas, kurį pradės pirm. B. Veitas, o praves vicepirm. G. Čepas. Programoje: invokacija, susikauptimo minute pageriami kankiniai. Minėjimo mintimis kalbės Č. Mickūnas. Bus rodomas filmas „Lietuvos partizanai“ — A. Kulbis. Bostono liuanistinės mokyklos abiturientų simpoziumas. Bostono Tautinių šokių „ambūrio jaunūčiai“, vadovaujami Onos Ivaškiénės, pašoks ir padeklamuos. Po programos vaisės.

LB Bostono apylinkės valdyba prašo ir ragina visus lietuvius dalyvauti šiame baisių įvykių minėjime. Okupantas šiais metais mini pavergimo sukaktį labai iškilmingai, o mes išveivai turime irgi minėti tą baisią tragediją ir kančią, kurią atnešė Lietuvai okupantas rusas.

PUIKI MUZIKINĖ ATGAIVA

Gegužės 2 d. šv. Petro parapijos salėje tuojuo po 10 val. šv. Mišių buvo labai puikus trumpas koncertas. Buvo atlikta Roberto Schumanno „Keturių fantazijų“, Atliko Berkley muzikos kolegijos trio: Andy Ryan — smuikas, Brian Capuch — violončelė ir prof. Jeronimas Kačinskas — fortepionas. Publikai ilgiai plojant, trio dar bisui atliko „Finalas“ iš Haydn'o Trio Nr. 19.

Robert Schumann yra garsus vokiečių 19to šimto pradžios kompozitorius ir muzikas. Tad ir šiuo koncertu atsilankę jį negalėjo atsi-džiaugti. Kai televizijoj, radijo ir net koncertinėse salėse skamba visokios baisios barskalinės, tai šis trumpas koncertas buvo labai miela poilsio atgaiva. Bostonas džiaugiamės turėdami savo tarpe muz. prof. Jeronimą Kačinską, kuris dažnai mus atgaivina gražia muzika. Taip buvo ir šį kartą.

ISVYKSTA SESELĖ KRISTINA KLEPONYTĖ

Daug metų vadovavusi šv. Petro lietuvių parapijos pradiinei mokyklai, seselė Kristina Kleponytė yra perkeliama į E. Hartford, Conn. Birželio 3 d. įvyko jos išleistuvės. Į jas atsilankė labai gausus būrys parapičių ir jos buvusių mokinių.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS PER RADIJĄ

Baisiojo birželio įvykių minėjimas įvyks Minkų vedamoj radijo stotyje banga AM 1360 birželio 15 d., šeštadienį, nuo 9:30 iki 10 val. ryte. LB Bendruomenės rengiamas Baisiojo birželio įvykių minėjimas įvyks birželio 16 d. Pradedama šv. Mišiomis šv. Petro parapijos bažnyčioje. Po Mišių minėjimas parapijos salėje.

RENGINIAI

Birželio 15 d. Baltų rengiamoms demonstracijoms New York, latviai iš Bostono yra užsakę autobusą. Norintieji su jais vykti lietuviai gali kreiptis tel. 473-8727, arba 524-4452

Rugpjūčio 11 d. Minkų

vedamos radijos programos gegužinė Romuvos parke Brocktone.

Spalio 13 d. „Laisvės Varpo“ radijo valandos rudens renginys Lietuvių Piliečių d. jos salėj So. Bostone.

DĖL JUOZO ŽICKAUS NEKROLOGO PATIKSLINIMO

„Draugo“ Nr 105 Osvaldas Zadvydus daro patikslinimą dėl mano parašyto nekrologo apie Juozą Žicką. Jis paneigia kai kurias mano parašytas žinias, rašydamas: „Matyt, kad K. Mačionis žinias nekrologui surinko iš kitų, pašalinusių asmenų“.

Aš tas žinias turėjau iš Juozo Žickaus ir kpt. Stasio Jasiunsko pasakojimų, kai jie sugrįžo gyvi iš Červenės. Juos abu labai puikiai pažinojau. Bet rašydamas nekrologą, po tiek daug metų, jau daug ko nebeprisiminiau. Tad jas paėmiau iš Lietuvių Enciklopedijos IV tomo psl. 174. O Zadvydus rašo: „Tvirtinimas, kad: „Be kitų, čia buvo pulkininkai Bikinas, Ruseika, majoras Opulskis ir V. Prankonienė, neatitinka faktui“.

LE rašoma: „Pakelui į Č. ar pačioje žudynių vietoje iš Lietuvių žuvo plk. Bikinas, V. Daudzvardas, plk. B. Giedraitis, dr. Kupčiūnas, mjr. Vl. Opulskis, Vyt. Peža, V. Prankonienė, plk. Stp. Ruseika, plk. J. Šarauskas, mjr. J. Špokevičius, Zdanavičius ir kt.“ Dėl valandų laiko jie nei vienas neturėjo laikrodžio ir man pasakojo, kad vidurnaktį, paryčiumi ir panašiai. Taip aš ir parašiau. Gi kitas žinias paėmiau iš LE, parašytas pulk. Juozo Tumo, kuris buvo išlikęs gyvųjų tarpe. Tad manau, kad čia nėra jokių klaidų, valanda anksčiau ar vėliau, kilometru arčiau ar toliau, bet pats faktas, kad tie žmonės buvo sušaudyti, kaip parašyta Lietuvių Enciklopedijoj.

K. Mačionis

KUN. V. DABUŠIUI

(Atkelta iš 3 psl.)

Bostone. Taip ir buvo sudaryta neoficiali sutartis su pranciškonais — j būsimu „Darbininko“ Brooklynne redakcinj kolektyvą. Visiškai nauja sritis, nauja aplinka. Čia daugeliu darbų apsikrovęs ištesėjo net 12 metų.

Be darbo redakcijoje, tuojuo pat užgūlė Ateitininkų federacijos generalinio sekretoriaus sunkios pareigos. „Ateities“ žurnalo administracija, Lietuvių Bendruomenės tarybos prezidento darbai, Dainavos jaunimo stovyklos organizavimas bei jai lėšų telkimas. Kun. V. Dabušio vadovaujamas lėšų telkimo komitetas surinko New Yorke arti 40,000 dol. Dainavai. Be to, apie 10 metų teko būti Dainavos tarybos pirmininku. Kunigų Vienybėje sekretoriumi, pirmininkaujant prel. J. Balkūniui, išbuvo dvi kadencijos, o išdinininku daugiau kaip dešimtį metų. Taikliai a.a. kun. St. Yla kunigų žurnale „Lux Christi“ vieną kartą įdėjo karikatūra, vaizduojančia kun. V. Dabušį traukiantį dešimtį vežimėlių, o kiti dar šešelyje. Tarp kita ko kun. V. Dabušiu teko pirmininkauti organizaciniam komitetui, kuris sušaukė pirmąjį steigiamąjį Lietuvių Bendruomenės atstovų suvažiavimą Statler viešbutyje New Yorke 1951 spalio 18 d. Čia buvo išrinktas laikinasis LB organizacinis komitetas — LOKAS, jo pirmininkas prel. Jonas Balkūnas.

1963 kovo 3 staiga mirė kun. Vyt. Demikis, Patersono šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras. Klebonas kun. J.

Kinta pradėjo kalbinti kun. V. Dabušį perėjti į pastoracinį darbą, vykti į Patersono vikarų. Malonu buvo dvylika metų bendradarbiauti su prof. Simu Sužiedėliu, prof. J. Brazaičiu, Paulium Jurkum. Kun. V. J. Dabušis sako, kad tuomet jautėsi lyg didelį ažuolų pavėsy, tai tikrų „milžinų pauksmė“.

Be pastoracijai trūksta kunigų. Pergalvojęs visą situaciją ir ateitį, pasitaręs su bendradarbiais, apsisprendė palikti redakciją ir pereiti į parapiją. Jan 1963 liepos 5 d. Patersono vysk. James J. Navagh atsiuntė paskyrimą į Patersoną šv. Kazimiero parapijos vikaru. Po aštuonerių metų vysk. Lawrence B. Casey 1971 liepos 31 d. paskyrė kun. V. Dabušį tos parapijos klebonu. Suradęs sau įpėdinį kun. V. Palubinska, po 17 metų pastoracinio darbo parapijoje 1980 liepos 1 d., dar šešis mėnesius prieš laiką, nesulaukus 70 metų amžiaus, vysk. Frank J. Rodimer atleidžiamas ir užtarnautą pensiją su visom vyskupijos kunigo pensininko privilegijom ir su teise gyventi klebonijoje.

Paankstinto į pensiją išėjimo pastangos nedavė laukto rezultatų ir neišsipildė planuoti užmojai. Jis sutiko nelauktų kliūčių išeiti į platesnius lietuviškos labdaros darbo laukus. Šiuo metu jubilatas kun. V. Dabušis laikinai yra apsigyvenęs Floridoje, bet vis nenutrūksta nuo lietuviškojo gyvenimo ir savo pamėgtos Patersono šv. Kazimiero parapijos. Birželio 15 d. jam sueina 50 metų kunigystės. Ilgiausių metų.

P. S.

Tautos fondo taryba 1985 metų kadencijai. Iš kairės sėdi: Jurgis Valaitis — pirmininkas, dr. J. Vytuvienė — vicepirm. vaju reikalams, dr. A. Janaciėnė, dr. P. Vileišis — direktoriai, I. Banaitienė — sekretorė (laikinai), stovi: A. Daunys — vicepirm., J. Bobelis — direktorius, L. Grinius — vicepirm., A. Vakselis — direkt. ir J. Giedraitis — direktorius ir valdybos pirmininkas. Nuotr. L. Tamošaičio

TAUTOS FONDO SUVAŽIAVIMAS

1985 m. gegužės 4 d. Lietuvių Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y., vienuoliktasis Tautos Fondo narių suvažiavimas. Kun. L. Andriekus, OFM, pranciškonų koplyčioje aukėjo šv. Mišias Tautos Fondo intencija, ir 10:30 val. TF pirm. A. Vakselis pradėjo suvažiavimo susirinkimą.

Svarbiausia suvažiavimo dalis Tautos Fondo darbuotojų pranešimai, kurie parodė, kad Tautos Fonde vyksta nenulstamas darbas, pastangos kuo daugiau suteikti lėšų, reikalingų finansuoti Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto politinius žygius, siekiant Lietuvos išlaisvinimo. Lėšų organizavimo darbas vyksta per Tautos Fondo atstovybes, įgaliotinius, apie 130 autoritetingų asmenų laisvajame pasaulyje stropiai veikia, kad Tautos Fondo išdais didėtų. Ypatingai rūpinamasi testamentiniais palikimais. Tuo tikslu aukotojų patogumui plečiamas teisinis patarėjų tinklas. Praeitais metais testamentinių palikimų

buvo 27,000 dol. Iš TF izdinininko V. Kulpos pranešimo paaiškėjo, kad 1984 m. sausio 1 d. iki 1984 m. gruodžio 31 d. JAV aukų surinkta 85,901.57. Bendrai tais metais pajamų turėta 292,690.02 dol., o išlaidų būta 134,570.46. Taigi, tais metais kasos balansas toks: 158,119.56. Tautos Fondo nekilnojamas turtas — du žemės sklypai Floridoje ir žemės sklypas Conway, N.H. — 13,000 dol. vertės. Prie Tautos Fondo Lietuvos Laisvės izde 1984 m. gruodžio 1 d. buvo 250,687.03. Šias lėšas būtina vis didinti, nes Lietuvos Laisvės bylai reikalinga lėšų. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikla vis plečiasi, nepraleidžiamos progos reikalauti pavergti Lietuvai nepriklausomybės, vis nauji laisvinimo žygiai reikalauja finansinės paramos.

Plačiai diskutuota Pabaltiečių taikos ir laisvės ryžo žygio reikalui. Žygis vyks 1985 m. liepos 22-rugpjūčio 2 d. Tai labai reikšmingas politinis įvykis, kurį būtina remti. Bus didelių išlaidų, tačiau šis žygis yra žymiai vertingesnis už pinigą: žygis parodys laisvajam pasauliui, kad Pabaltijo kraštai nestuos kovoje už savo valstybių nepriklausomybę, stipriais palūdimais nušvies Sovietų Sąjungos kriminalinius veiksmus jos okupuotame Pabaltyje.

Po įdomių pranešimų, gyvų diskusijų, įvyko Tautos Fondo tarybos ir Kontrolės komisijos

rinkimai. Tautos Fondo taryba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas Jurgis Valaitis, vicepirmininkai Aleksandras Daunys ir Liutas Grinius, direktoriai: J. Bobelis, J. Giedraitis, dr. A. Janaciėnė, V. Kulpa, dr. J. Vytuvienė, sekretorė — I. Banaitienė (laikinai).

Tautos Fondo valdyba tokia: pirm. Juozas Giedraitis, vicepirm. atstovybių reikalams Marija Noreikienė, dr. J. Vytuvienė vicepirm. vaju reikalams, Alina Staknienė informacijų reikalams, Birutė Lukosevičienė — sekretorė, Vytautas Kulpa TF izdinininkas, Aldona Katinienė — finansų sekretorė. Kontrolės komisija: Adolfas Čampė, Petra Ažuolas, Liudas Ramošaitis. Finansų komisija: Vytautas Kulpa, Petras Minkūnas, Jurgis Bobelis.

Tautos Fondas sveikina kunigą Kazimierą Pugevičių, Religinės šalpos direktorių, įstojusį į Tautos Fondo narių eiles.

I. Banaitienė

GĖRIO AKIMIS

Tezino pasaulis: Bažnyčia žiūri į pasaulį su giliu supratimu nuosirdžiu stebėjimais ir su nuosirdžiu noru ne jį nugalėti, bet jam tarnauti; ne jį paniekti, bet jį įvertinti; ne jį pasmerkti, bet sustiprinti ir išganyti.

Paulius VI

PROF. AUGUSTINAS VOLDEMARAS

RAŠTAI I-mas t.

90 m. sukakčiai paminėti

Knygoje talpinama plati kritika-recenzija ir Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpis nuo 1923 m. iki 1926 m., didelio formato, kieti viršeliai, 167 psl., 1973 m.

RAŠTAI II-ras t.

100 m. gimimo sukakčiai paminėti

Abi knygas redagavo MORKUS SEMKUS

Antroje knygoje, pirmame skyriuje, yra talpinama vertimai ir straipsniai, II-me skyriuje — kalbos III-me seime. Leidinys tokio pat formato kaip ir I-jo tomo, 688 psl. 1983 m. Abu tomus išleido Lietuvos atgimimo sąjūdis, Chicago, Illinois.

Kartu užsisakant abu tomus, kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siūsti „Draugo“ adresu.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY

SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8.30 val. vakaro.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGA LIETUVE

MOTERIS
Norėdanti, apie 40—60 metų amž., per vasarą gyventi prie vienos moters Michigan prie ežero, pagaminti valgius ir lengva namų ruošė. Skambinti tarp 10 val. ryto ir 12 val. diena —
TEL. — 312-562-5583

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

REAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai,
Stereo ir Oro Vėsituvai
PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidžiasi ir pilna apdrauda.
Prūmame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

VALOME

KILMUS IR BALDUS
Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Apilankykite į „Draugo“ administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienrašio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobų.

Užsakymus siūsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

THE FORTY YEARS

OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vaišnora
Apie istorinius lietuvių kovos metus.
I anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius
Minkštasis viršelis. Kaina \$2.85
Si įdomi knyga gaunama:
DRAUGE, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Persikaitę „Drauga“, duokite jį kitiems pasiakalyti.

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blaiviai

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2288

MISCELLANEOUS

BALLOONS For All OCCASIONS

Graduations, Father's Day, Birthdays, Weddings, Etc
BALLOONY TUNE
Tel. — 484-7611

NEED YOUR HOME TO HAVE A FRESH NEW LOOK?

Free Estimate Top Quality Reasonable Price All Work Guaranteed
CALL: Phil — 389-0233

Will Clean Your House-Apt-Condo
Call Before 2 p.m.
434-2469

MORNING STAR MARINA (CROISSANT YACHT CLUB)

Full Service, Restaurant, Cocktail Lounge & Marine Store On Premises
2 Blks West of Torrance at 140th St.
14002 Croissant Drive,
891-3229
Burham 862-3668

TAU MAMA

Šioje plokštelėje yra įdainuotos dainos, kurias dainavo mūsų tėvai bei seneliai kaip: Vieniša pušelė, Tėvynės šviesa Mami, Aš menu sėmanotą namelį. Kai einu rytėlis prie šaltinėlio. Nelūdek mergaitė. Mano tėvė, šėlė ir kitos. Vilnius Records Montreal, Canada. Kaina su persiuntimu 11 dol. Užsakymus siūsti „Draugo“ adresu.

TIK KĄ IŠEJO IS SPAUDOS

ĮDOMI KNYGA
KUNIGAS JUOZAS

VAILOKAITIS

Parašyta
Jono Sako-Sakėvičiaus

Joje plačiai ir išsamai aprašoma kun. J. Vailokaičio veikla prieš pirmąjį pasaulinį karą, per karą ir nepriklausomybės laikais. Ypač įdomiai aprašyta kun. J. Vailokaičio gyvenimas Sibire ir gyvenimo pabaiga bei mirtis Lietuvoje.

Knyga gaunama „Drauge“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Su persiuntimu 9.50 dol. Illinoisas gyventojai dar pridėd 64 ct. valstyjos taksą.

VIENO KUNIGO KALVARIJOS KELIAS

A.A. Kun. V. Šikšnio prisiminimui

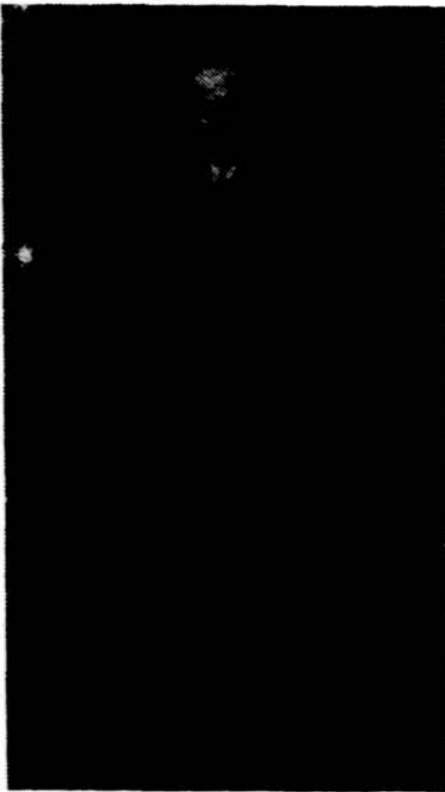
Pernai kun. Valentinas Šikšnis (Šikšnius) Lietuvoje būtų galėjęs švesti savo 45 metų kunigystės darbo sukaktį. Teisybė, tą jo darbą pastoracijoje, kaip ir daugelio lietuvių kunigų, buvo pertraukusi priverstinė Sibiro „akademija“. Visokio vargo patyres, mirė ištikimas savo pašaukimui perėitų metų gruodžio 8 d. Šv. Mergelės šventėje.

Buvo gimęs 1914 m. rugpjūčio 4 d. Kuinelių kaime, Truikinių parapijoje. Jo tėvai buvo neturinti ūkininkai. Savo vaikų mokytį negalėjo, tik vieną Valentiną teikė į gimnaziją, kiti jo broliai turėjo tarnauti pas kitus ūkininkus. Valentinui šiek tiek padėjo jo mokyti dėdės: vienas — dr. Gurauskas buvo gydytojas Skuode, o kitas kunigas — Salake, Aukštaitijoje. Valentinus Skuodo gimnazijoje mokėsi gerai, baigęs 6 klases apsisprendė būti kunigu. Nuvaziavęs į Telsių kunigų seminariją, išlaikė įstojamuosius egzaminus į II kursą. Seminariją be jokių sutrukdyimų baigė 1939 m. ir birželio 3 d. vyskupo Justino Staugaičio buvo išventintas kunigu.

Jaunam kunigui tik vienerius metus teko dirbti ramų pastoracijos darbą. Po metų rusai okupavo Lietuvą. Nuo to laiko kunigų pastoracinė veikla buvo visai trukdoma. Ypač tas trukdymas buvo jaučiamas jaunimo religijos mokyme. Nors naujoji valdžia skelbė pilną religijos laisvę, bet praktiškai tos laisvės tikėjimo atžvilgiu nebuvo. Laisva buvo ateistinė propaganda. Jaunimo religinis mokymas buvo uždraustas. Kaip tai suderinti su religine laisve? Naujieji įstatymai religijos mokymą laikė religine propaganda, kuri buvo draudžiama. Ne vienam kunigui dėl to religinio mokymo teko nukentėti.

Kun. Valentinas buvo jautrus ir pastabus. Jis greitai pamatė, kad visur aplinkui naujieji įstatymai arba potvarkiai sakė viena, o konstitucija — kita. Melas ir apgaulė buvo jaučiama kiekviename žingsnyje. Ne visada buvo galima dėl to tylėti. Valentinas turėjo įžvalgumą ir gyvą sąmojų. Kartais juokų formoje buvo pasakoma tiesa. Kai kurie jo išsireikškimai nepatiko vietos komunistams ir, nors kitose kaltės kun. Valentinas neturėjo, per didžiąsias deportacijas kartu su kitais veiklesniais lietuvių kunigais buvo sumintas, apkaltintas priestarybine veikla ir išvežtas į Sibirą priverstiniam darbams ir mirties. Ten žiauriose gyvenimo sąlygose jis išvargė 8 metus. Sibire jis nemirė, tik labiau užsigrudino. Po Stalino mirties daugeliui kunigų buvo leista grįžti į savo kraštą.

Grįžęs iš Sibiro, iš pradžių neturėjo darbo, nes visokie potvarkiai sunkino grįžusiųjų padėtį. Tik po tam tikro laiko, esant kunigų trūkumui, buvo paskirtas klebonu į didelę Kražių parapiją. Bet ir čia jo vargai nesibaigė. Kartais fizinis darbas yra lengviau pakeliamas už dvasinę priepaaidą ir visokius varžymus. Nemokėjo jis kaip reikiant prisitaikyti ir laviruoti tarp Dievo ir Cezario įsakymų. Jis buvo nuolat sekamas ir jo kiekvienas žingsnis buvo kontroliuojamas, pastoracinė veikla visokiais būdais trukdoma. Iš Kražių po kelerių metų buvo perkeltas į Kartenos parapiją. Bet ir čia sunkus buvo jam darbas, dar sunkesnis prisitaikymo jungas. Sveikatai susilpnėjęs, pasitraukė į Plungės altariją. Neilgai teteko būti be pareigų. Ten jam bebūnant,

A. a. kun. Valentinas Šikšnis

mažytėje Adakavo parapijoje mirė jo klasės draugas kun. Kazys Viršila. Vyskupijos valdytojas, neturėdamas kito kunigo jam pakeisti, į Adakavą pasiuntė Plungės pensininką kun. Valentiną. Kun. K. Viršila prieš mirtį sirguliavo, nei bažnyčia, nei klebonija nepajėgė rūpintis. Užtat ten nuvykęs kun. Šikšnis viską rado labai apbeista. Bažnyčios stogas buvo kiauras, grindys išpuvusios. Naujasis klebonas per trumpą laiką talkos būdu sutvarkė stogą, įdėjo naujas grindis įvedė bažnyčioje šildymą, o gubus langus. Pats savo rankomis įdėjo stiklus, nes Sibire buvo prapratus prieš visokio darbo.

Apie Sibirą jis mažai teuzsimena, tik kartą jis prisiminė, kaip plačiam Sibire netikėtai susitikęs per Velykas savo kaimyną kun. Kivilytį dr. F. Kauneckio sūnų, inžinierį Raimondą Kauneckį, kuris ten buvo palaužtas psichiškai ir kuriam padėjo patekti į ligoninę. Apie savo gyvenimą Adakave jis rašo: „Klebonija buvo blogesnėje padėtyje negu kauliudė. Dabar jau baigiu išdazyti grindis. Bažnytelėj vargams net galo nematyti. Krutam ir ten po truputį... „Gyvenu vienas. Nei tarnų, nei tarnaičių. Zakristijonas gyvena už 3-jų kilometrų. Ateina tik sekmadieniais. Vargonininkas (moteris) gyvena Skaudvilėje (5 km), atvažiuoja tik sekmadieniais. Skalbėjos irgi neturiu, neturiu ir šeiminkės, ką išsiverdu tą ir suvalgau“.

Kai jo kaimynas Viduklės klebonas kun. Alfonsas Svarinskas buvo areštuotas, teisišamas, neteisingai valdžios apkaltintas priestarybine veikla ir nuteistas, kun. Valentinas ir kai kurie kiti kunigai bandė jį ginti, užtai pateko į saugumo nemalonę buvo tardomas ir gąsdinamas įvairiomis bausmėmis.

Po ilgo tylėjimo jis perėitų metų pavasarį rašė: „Nesmerk mane iš vardo, nepatyres mano kančių ir vargo. O kančios ir vargai lydi mane visą gyvenimą. Tu paskutinį laišką man siunti į Adakavą, o ten mano ir pėdos buvo užšalusios. Aš jau tada gyvenau Gardame. Ir kada Adakavo paštas pasiuntė Tavo laišką į Gardamą, ant mano stalo jau gulėjo vyskupo laiškas, keliantis mane į Telsių rajoną, į Nevarėnų parapiją. Ir ten dar prijungė man aptarnauti dvi vakuojančias parapijas: Nerimdaičius ir Mitkaičius. Ir vyskupus skubino, kad kuo greičiau pasikeistume vietomis. Argi berūpi tada laiška, kai reikia pakuotis. Ir dar pačiame žiemės vidury. Tai jau dvidešimt tretytis persikrausymas mano kunigiškame gyvenime. Viena bėda dar

MOSŲ KOLONIJOSE

Worcester, MA
ORGANIZUOJAMA
ISVYKA

Organizuojama kelionė autobusu ir visi kviečiami liepos 7 d. važiuoti į Lietuvą dieną pas Tėvus Pranciškonus, Kennebunkport, Maine.

Iškilmingos šv. Mišios 11:45 val. ryto. Atnašaus ir pamokslą pasakys vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Tą dieną keturi kunigai pranciškonai švenčia 50 metų vienuolinio gyvenimo Jubiliejų ir 45 metų kunigystės sukaktį.

Autobusas išvažiuos nuo Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios automobiliams pastatymo aikštės 8:30 val. ryto (punktučiai). Iš Kennebunkport, Maine į

Worcesterį išvažiuos 5:30 val. po pietų. Kelionė vienam asmeniui 15 dol. Į šią kainą įskaitomas ir dalyvavimo šventėje mokestis. Visas informacijas teikia ir registraciją priima: Janina ir Juozas Miliuskai, tel. 755-1894, M. Lapinskienė, tel. 754-6307, K. Česna, tel. 753-8780, E. Alavošienė, tel. 755-2252. Visi važiuokime praleisti dieną gražioje Tėvų Pranciškonų sodyboje, atsigaivinti gražioje gamtoje ir sustiprėti dvasiniai.

J.M.

Brockton, Mass.

ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS CHORO
VEIKLA

Po sumanaus choro vadovo kmp. Juliaus Gaidelio mirties (1983 m. sausio 6 d.), choras buvo pradėjęs silpnėti. Dabar choras vėl auga choristais, stiprėja. Turi gabų vadovą, muz. Vytautą Rastonį ir darbščią, gabią muzikę Maryann Blaževičiūtę-Crowley, pianiną ir vargonais palydovę.

Velykų rytą Šv. Kazimiero erdvoje bažnyčioje šv. Mišiose „Linksma diena mums pravit“ ir aleliuja gražiai, lyg Lietuvoje skambėjo. Sekmadieniais bažnytinėse ir tautinėse šventėse choro giedojimą pajvairina Ona Ambrasytė-Ferrini solo, duetu su Irena Radzevičiūtė-Lewis, ar kuria kita balsinga choriste.

Praėjusiais metais choras turėjo keletą išvykų — susikaupimo ar pramoginio dainavimo. Paminėtini: 1984 m. liepos 8 d. Kennebunkporte Tėvų Pranciškonų metinėje šventėje choras giedojo Mišias koplyčioje ir dainavo salėje. Rugpjūčio 14 d. Portlando katedroje vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM. šventinimo iškilmėse. Spalio 14 d. šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties minėjime. Bostone giedojo Mišiose katedroje, o vakare bankete lietuviškų dainų koncertu linksmo svečius. Šių metų gegužės 12 d. Atholio, Mass., Šv. Pranciškaus Asyzičio bažnyčioje giedojo iškilmingas šv. Mišias atnašaujant vys. Pauliui A. Baltakiui.

A. a. kun. Julius Budrikis

nebėda. Taip ir man. Čia begyvenant, pradėjo mane troškinti. Kreipiausi pas gydytojas, — šie nustatė cukraligę. Dabar jau ją kiek apgydžiau, bet dietos laikytis reikia... „Važiudamas į kun. Alf. Lukoševičiaus laidotuves, susitoku Plungėje prie maisto parduotuvės, norėdamas ką nors nusipirkti atsigerti, nes tada mane labai troškino. Ir reikėjo taip atsitikti, kad, darydamas sunkias parduotuvės duris, nusikirtau jomis kairės rankos bevardžio piršto galą iki pirmo sąnario. Prapuolė man tada ir laidotuvis, nes reikėjo gelbėti pirštą“.

Pernai vasarą, lyg ir nujausdamas savo artėjančią mirtį, kun. Šikšnis aplankė savo tėvelių kapus Narvydžiose, norėjo ir jis ten būti palaidotas, bet, atrodo, tas jo noras neišsipildė. Jį palaidojo Nevarėnuose. Kadangi turėjo didelį pamaldumą į Dievo Motiną, grįždamas iš kapinių užsuko pamatyti garšiosios Žadauskų koplytelės. Ji ūkininko Žadausko buvo pastatyta Luobos upės pakrantėje, kalno įdubime, tolokai nuo visų gyvenviečių. Atrodo, per karą ir tiek metų ji turėjo būti sunaikinta ir užmiršta. Priešingai, jos garšas sklido aplinkui. Koplytelės Marijos statula buvo puošniama, prižiūrima, votais nusagstyta. Prie Marijos kojų ten yra padedamos vis gyvos gėlės. Žadauskų koplytelė garšėja, nes žmonių pamaldumas į Dievo Motiną tebėra labai gyvas. Nenuostabu tad, kad ir a.a. kun. Valentinas prieš mirtį nuvyko jos aplankyti. Gal jis jai išpasakojo savo kalvarijos kelią. O tokiu erkščiuotu keliu ejo ne vienas kunigas Lietuvoje.

Štai jo klasės draugas kun. Julijonas Budrikis, miręs perėitų metų vasarą, taip pat Sibiro tremtinys, paskutiniu metu dirbęs Pajūraly, netikėtai baigė savo žemės kelionę. Kas nupasakos jo kryžiaus kelią? O kiek yra dar gyvų, pavargusių, išsekusių, kentėjimų išvargintų kunigų, apie kurių vargus dar negalima kalbėti. Viešpats tepasveria jų vargus, pasiaukojimą ir padaro juos prasmingais.

A. V.

Po vysk. Pauliaus A. Baltakio turiningo pamokslų, vyskupui suteikiant 36 jaunuoliams sutvirtinimo sakramentą, choras įspūdingai lotyniškai giedojo „Veni Creator Spiritus“ ir „Ecce Sacerdos Magnus“ Mišias ir pabaigai „Tekla nuo amžių“ — lietuviškai giedojo, diriguojant vytautui Rastoniui, vargonais palydint M. Crowley.

Šių nepamirštamai įspūdingų sutvirtinimo sakramentų iškilmių šv. Pranciškaus Asyzičio bažnyčioje ir vaišių salėje ruošėjas, energingasis klebonas kun. Justinas Steponaitis, talkinant parapiečiams, Lietuvos vyčiams ir Moterų gildijai. Brocktono šv. Kazimiero liet. parapijos choras giedojo iškilmingose Sutvirtinimo sakramento pamaldose bažnyčioje, o vaišių metu salėje dainavo lietuvių liaudies dainas.

Gegužės 18 d. šv. Kazimiero choras koncertavo Worcester'y, Mass. Deja, nepilno sąstato, nes dalis choristų buvo įsipareigoję šeimų šventėse.

Šv. Kazimiero chorui reikia finansinių išteklių: dovanoms, gaidoms, kelionėms ir kitiems reikalams. Savo „izdą“ papildo aukomis, suruošia kepinų pardavimą ir kt. Š.m. gegužės 5 d. parapijos salėje suruošė Napoleono torto kepinimo demonstravimą, su įėjais

6 MIRTYS DĖL
ALKOHOLIO

Šeši žmonės buvo užmušti birželio 2 d. Susidūrus dvimys automobiliams Lake apskrityje. Kraujo analizė parodė, kad abu vairuotojai buvo iškaušę.

PASIVAŽINĖJIMAI
LAIVU

Chicagoje prasidėjo pasivažinėjimai laivu. P.vz. laivas „Star of Chicago“ išplaukia Michigano ežeru dviems su puse valandoms. Ekskursantai gauna pietus, bet išvykos kaina 21 dol.

MELODINGAS
KONCERTAS

Valdinė Chicagos miesto Kennedy mokykla, esanti pietvakariuose, birželio 6 d. turėjo koncertą, kur jų orkestras grojo patriotines melodijas, o choras pagiedojo šešias giesmes — dainas, iš jų net penkias religines.

DRAUGAS, trečiadienis, 1985 m. birželio mėn. 12 d.

mokesčiu. Napoleono kepiniai paruošimą, kepimą ir puošimą demonstravo Jonas Stankus iš Quincy, Mass., Montilios dar karštų Napoleono su kava domėjosi ne vien choristai ir vietiniai lietuviai, bet net iš tolimesnių vietovių atvykę asmenys.

E. Ribokienė

PADĖKA

A.†A.

Regina Juškevičiūtė-
Smailienė

Mūsų visų mylima žmona, motina ir senelė mirė š.m. balandžio 26 d. buvo palaidota balandžio 30 d. šv. Jono kapuose Omahoj. Mes visiems dėkojame už aukas šv. Mišioms ir palydėjimą į kapus. Širdingai dėkojame klebonui kun. Žarkauskui už maldas koplyčioje ir kapuose bei atlaikymą šv. Mišių.

Dėkojame visiems, kurie atsiuntė gėles, užuojautos korteles bei pareiškė užuojautą laikraščiuose. Dėkojame grabnešiams ir Larkin tarnautojams už malonų patarnavimą.

Visiems nuoširdus ačiū!

Nuliūdę: Vyras, sūnūs, dukros ir jų šeimos — 12 anūkų ir viena proanūkė.

„Kaip grįžtančius namo paukščius, Parveski, Viešpatie, ir mus...“

Į Amžinąją Tėvynę sugrįžus

A.†A. KASTYČIUI IZOKAIČIUI,

jo brangiąją šeimą — LSS Vidurio Rajono Vadeivų s. ADELEJ IZOKAITIENEJ, dukras VIKTORIJĄ ir KRISTINĄ ir visus ARTIMUOSIUS užjausdamos lieka budėti

Lietuvių Skaučių Seserija

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 30440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

LINKUVA

Siaurės Lietuvos švietimo židyns

Redagavo dr. ALF. SESPLAUKIS

Kieti viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu \$15.66. Illinois gyventojai dar pridėda 75 ct. taksu.

Monografijos priedas, 32 psl., 17 nuotraukų. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

VINCAS LIULEVICIUS
IŠEIVIJOS VAIDMUO

Nepriklausomos Lietuvos Atkūrimo darbe

IS PRATARMES: „Žiūrėkite, ką anų laikų lietuviai išėiviai padarė! Ar mes užtenkamai dedame pastangų, kad Lietuva vėl būtų atkurta! Juk ir mūsų darbus ateityje skaiciuos, kaip ir mes skaiciuojame anų!“

Leidiny yra suskirstytas į keturias dalis: Išeivija Lietuvos garsinimo darbe. Išeivijos politinė veikla Lietuvoje laibi. Išeivijos kultūrinė parama Lietuvai. Išeivijos ekonominė parama Lietuvai.

Knaga kruopščiai paruošta, lengvai ir su įdomumu skaitoma.

Ileido Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybe su Lietuvių Fondo parama 1981 m., didelio formato, 400 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu \$14.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

APLINK MUS

x Kun. Andrius Naudžiūnas, MIC, Marijonų Šv. Kazimiero provincijos tarybos sekretorius, yra susirgęs ir paguldytas tyrimams Loretto ligoninėje. Ligonis yra dr. Petro Kisieliaus priežiūroje.

x Šokiai, balius ir „Aido“ orkestras bus Joninių šventėje birželio 15 d., šeštadienį. Ateitininkų namuose Lemonte. Lietuvių jaunimas, ateitininkai, skautai ir kiti kviečiami atvykti, linksmai praleisti laiką ir tuo paremti visų mėgiama Dainavos jaunimo stovyklavietė ir jos remontas.

x Kybartiečiai yra kviečiami dalyvauti pamaldose Jėzuitų koplyčioje šį šeštadienį, birželio 15 d., 10 val. ryte už Kybartų gimnazijos mūrus ir gyvus mokytojus ir 1940 metų laidos abiturientus. Po pamaldų pabendraavimo priešpiečiai Dainos restorano mažoje salėje (ėjimas iš Washenaw gatvės), tenai bus prisiminta 45 metų gimnazijos baigimo sukaktis.

x Petras Spetyla, žymus krikščionių demokratų veikėjas, yra susirgęs ir paguldytas Šv. Kryžiaus ligoninėje. Jis yra gydytojų priežiūroje gydomas, bet šiuo metu dar yra kritiškoje padėtyje.

x Vida Kuprytė, siemet baigusis studijas, kaip Lietuvos fondo stipendininkė, vasaros praktikai pradėjo dirbti „Draugo“ redakcijoje. Šiuo metu ji taisto straipsnius, rašo žinias ir pratinasi intensyviai žurnalistiniam darbui.

x Eug. ir Stasė Smilgiai, Michiana Shores, Ind., lankėsi „Drauge“, pasirinko įvairių leidinių už didesnę sumą, o kita dieną išvažiavo į Kanadą, Wassaga Beach, apsilankyti savo seserį su šeima, švenčiančią 50 m. vedybinę sukaktį.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus birželio 21 d., penktadienį, 6:30 val. vak. parapijos salėje. Bus žinių apie Marquette Parko apylinkę. Nariai prašomi sumokėti nario mokesį, o nenariai išrašyti naujais nariais. Yra prašyti atvykti į susirinkimą mūsų vardo pareigūnai Frank Savickas ir Frank Brady.

x „Draugo“ skaitytojų skaičiai padidinti ir naujoms skaitytojoms surasti skelbiama speciali nuolaida. Vieneriems metams naujam skaitytojui tekinuoja tik 32 dol. Galima „Drauge“ užsakyti savo vaikams, anūksams, giminiams ar kitiems, dar neskaitantiems, kurie gali su pačiu dienraščiu ir jo šeima geriau susipažinti (Pr.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Mykolas Druga, „Draugo“ redaktorius, šį sekmadienį kalbės Beverly Shores, minint Birželio tragediją. 12 val. Šv. Onos bažnyčioje kun. Mykolas Kirkilas atnašaus Šv. Mišias. 1 val. p.p. Red Lantern salėje bus minėjimas, kurį rengia Lietuvių klubas. Į Birželio tragedijos minėjimą atvyksta daug lietuvių iš plačių apylinkių, kaip East Chicago, Gary, Chicago, Union Pier.

x Cicero LB apylinkės Tragiškojo birželio minėjimas bus sekmadienį, birželio 16 d., tuoj po sumos Šv. Antano parapijos salėje. Kalbės dr. Adolfas Damušis. Meninę dalį atliks aktorius Julius Balutis.

x Moksleiviai ateitininkai, kurie nori važiuoti autobusu iš Chicago į MAS vasaros stovyklą Dainavoje birželio 23 d., turi pranešti Vidai Kuprytei tel. 312-863-0935 iki penktadienio vakaro, birželio 14 dienos. Tie, kurie jau pažymėjo registracijos anketose, kad važiuos, nebenturi pranešti.

x Vytautas Jonas Morkaitis baigė John Marshall teisių mokyklą ir gavo diplomoto teisininko vardą. Anksčiau jis turėjo Illinois universiteto diplomą iš politinių mokslų, kurių eigoje buvo ir lituanistikos kursas. Tėvų Jazdės ir Jono Morkaičių sukviesti šeimos artimieji linkėjo Vytautui sėkmės jo profesijoje, o taip pat neatitolti nuo lietuviško gyvenimo ir lietuvių kalbos puoselėjimo.

x Lietuvių istorijos draugijos susirinkimas bus penktadienį, birželio 14 d., 5 val. A. Rūgytės bute. Paskaitas skaitys A. P. Bagdonas ir J. Zygas, meninę dalį atliks V. La niauskas.

x Michael J. Bakalis, graikų kilmės lietuvių draugas, buvęs Illinois valstybės auklėjimo superintendentas ir kandidatas į gubernatorius, paskirtas dekanu į Loyolos universiteto auklėjimo departamentą. Pareigas pradės nuo rugpjūčio 1 d.

x Lietuvių Tauragės Klubu narių pusmetinis susirinkimas įvyks 1985 m. birželio 23 dieną, 2 val. popiet Šaulių namuose. Po susirinkimo tradicinė kavutė. Nariai prašomi gausiai dalyvauti.

Klubo valdyba (pr.)
x A. A. Vinča ir Eugenija Jonkaičius prisiminus, šv. Mišios už jų sielas bus atnašaujamos šį šeštadienį, birželio 15 d., 8:30 val. rytą Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašau gimines ir artimuosius juos prisiminti savo maldose. (pr.)

x Birželio 15 d. atsilankę į Jonines Ateitininkų namuose turėsite progos laimėti kelionę laivu. Visi laukiami. (pr.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

PLANUOS NAUJĄ STADIONĄ

Chicago meras pranešė, kad bus planuojama pastatyti naują stadioną Chicagoje, kur galėtų būti įvairios sporto ir kitų pramogų programos.

GRANT PARKO KONCERTAI

Grant parko koncertai prasidės birželio 22 d. Programą atliks Grant parko simfonijos orkestras ir choras. Pagrindinis dirigentas bus Zdenek Macal, kilęs iš Čekoslovakijos. Jis yra ir Sidnejaus, Australijoje, muzikos direktorius, dabar gyvena pietinėje Kalifornijoje.

SENI AKINIAI

Šv. Kryžiaus ligoninė Chicagoje priima jau kam nors nebetinkančius akinius ir juos paskui persiunčia neturtingiesiems misijų kraštuose ir kitur.

KONCERTAI 7-SE PARKUOSE

JAV Nepriklausomybės dieną, liepos 4, bus septyniuose Chicago parkuose koncertai.

PARODOS IR ŠOKIAI

Visą birželio mėnesį kasdien 12 val. aikštėje ties miesto rotušė, Washington ir Dearborn gatvių sankryžoje, kur yra Picasso statula bus baletas, muzikos, vaidybos programa, o rotušės apatinėje salėje vyks parodos.

BAIGIA AUKŠT. MOKYKLĄ

Chicago miesto aukštesnės mokyklos birželio mėnesį baigia 17.000 mokinių.

x Stanley Balzekas, Jr., bus apdovanotas šiuo metų „American Pluralism Award“ už savo pastangas lietuvių kultūrai ir lietuvių reikalus reprezentuoti platesniajai amerikiečių publikai ir tuos reikalus surišti su kitų tautinių grupių reikalais. Žymioji iškilmą organizuoja Illinois Consultation for Ethnicity in Education. Jis bus įteiktas birželio 20 d. Zum Deutschen Eck restorane. Pagrindinę kalbą pasakys Kevin Klose, „Washington Post“ dienraščio Vidurinių Vakarų ir Kanados biuro šefas, ilgai buvęs Sovietuose ir apie savo patyrimus parašęs sukračiančią knygą.

x Žurn. Jurgis ir Veronika Janušaičiai, Port Orange, Fla., grįždami iš Europos stojo pas savo gimines Chicagoje, ta proga lankėsi „Drauge“, pasidalino įspūdžiais su redakcijos ir administracijos personalo nariais, įsigijo įvairių leidinių už didesnę sumą ir įteikė 47 dol. dienraščio paramai. Nuoširdaus ačiū Žurn. J. Janušaičiai Chicagoje yra gerai pažįstamas, nes daugelį metų čia gyvena. Kaip „Draugo“ nuolatinis bendradarbis, yra žinomas visiems skaitytojams.

x „Vyčių Veiklos“ skyriaus „Drauge“ redaktorė Emilija Pakalniškienė su savo vyrų Aleksandru išvyko penkioms savaitėms atostogų į Šveicariją ir Austriją. Porą savaitių nepasirodys „Vyčių Veiklos“ skyrius. Svarbūs klausimais galima kreiptis į Ireną Sankutę tel. 424-4486 arba Aleksandra Pakalniškį, Jr., 376-6489.

x Futbolo treniruotė, berniukams ir mergaitėms, gimusiems 1975 m. ir vėliau, pradės nuo birželio 17 d., pirmadieniais ir trečiadieniais, nuo 10 iki 12 val. ryte Marquette Parko futbolo aikštėje, 69-ta ir California gatvės. Dėl tolimesnės informacijos, kreiptis į futbolo klubo Lituanicos patalpas tel. 476-9100 ar H. Civišką tel. 434-6523.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Fevynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

LIETUVIAI PIRMAUJA

Chicago priemiesčio Willow Springs mokykloje mokosi 307 mokiniai, iš kurių 10 lietuvių. Visi gerai mokosi, bet penkis iš jų antrame semestre (1984/85 m.m.) gavo Gold Honor Roll pažymėjimus (žiūrėkite nuotrauką). Kodėl lietuviams taip gerai sekasi? Pirmiausia jie yra darbštūs, sąžiningi, o kas svarbiausia – dvikalbiai. Antrą kalbą mokėjimas praplečia proto galias ir padeda geriau išsivirti visus einamuosius dalykus. Lietuvių kalbą išmokyti ne vienam nesudaro didelių sunkumų, nes tai šeimos kalba. Lietuviai turi gilinti savo kalbos žinias, kalbėdami namuose lietuviškai, o kas gali – lankyti lietuviškas mokyklas.

Redaktorius

JAUNYSTĖS BALSAS

Tai Chicago aukštesniosios mokyklos moksleivių metraštis 1984 - 1985 m. Redaguoja: redaktorius Jonas Račkaukas. Redakcinė komisija: Andrija Kaminskaitė, Vidas Paulius, Renata Raudytė, Jonas Strolija, Vida Urbaitė, Danguolė Vilytė, Daina Žlobaitė. Metraščio globėjas Juozas Masilionis. Metraščio išleido šios mokyklos tėvų komitetas su mecenatų talka, kurių svarbiausia Veronika Kraševskienė Gausu nuotraukų iš mokyklos veiklos (Gintaro Plačo ir J. Tamulaičio). Daugiausiai vietos 104 puslapiuose užima mokinių kūryba. Viršelį puošia G. Plačo nuotrauka, vaizduojanti trisdešimt trešiosios abiturientų laidos atostovus R. Tamosiūnaitę, P. Jozaitį, L. Grigaitę, dedančius gėles prie žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo Jaunimo centro sodelyje. Užsklandos Jono Strolios. Spaudė „Draugo“ spaustuė. Kaina 7 dol. Verta išgityti ir susipažinti su jaunuolių kūryba bei mokyklos veikla.

Redaktorius

KAIP LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ PADARYTI ĮDOMESNĖ JAUNIMUI

Neseniai aš pasiėmiau sausio mėn. 10 d. „Draugą“ ir pradėjau skaityti vieną straipsnį, kuris man atrodė būtų vienas iš įdomesnių. Bet aš nusivyliau, nes man buvo nuobodus. Žinau, kad aš nesu vientelė šio jaunimo, kuris galvoja, kad lietuviška spauda yra nuobodi. Kai pradėjau skaityti, pirmiausia pastebėjau, kad yra daug nežinomų žodžių. Reikėjo naudoti žodyną. Ieškant žodžių pasvarstytį ir pasidaro neįdomu skaityti. Galvoju, kad ta tema neįdomi ir todėl pabandžiau skaityti kitą straipsnį. Vėl buvo tos pačios problemos.

Malonu žaisti ir mokytis rūpestingos mokytojos globoje. Nuotr. G. Plačo

Willow Springs lietuviškos mokyklos, gavusios Gold Honor Roll pažymėjimus. Iš k: Nijolė Truskūnaitė, Audrey Konaukaitė, Julija Krumplytė, Lora Krumplytė ir Kristina Truskūnaitė.

Vienas iš svarbiausių pakeitimų, kad spauda būtų įdomesnė jaunimui, rašytojas turėtų vartoti lengviau suprantamus žodžius. Taip pat svarbu, kad rašytų jaunimą dominančius straipsnius. Būtų įdomu, jeigu patys studentai aprašytų sueigas, minėjimus, sporto žaidynes ar bet kokią kitą atsitikimą. Pvz. „Neseniai mūsų skautų tinklinio komanda žaidė prieš lenkus ir vengrus. Mes abi komandas stipriai sumušėme“. Man atrodo, kad toks straipsnis būtų geras. Taip pat būtų įdomu sužinoti, ką lietuvių jaunimas kitur Amerikoje daro. Norėčiau sužinoti ir apie lietuviškas mokyklas kituose miestuose.

Jei lietuviška spauda jaunimui būtų įdomi, tai jie daugiau skaitytų ir tuo pačiu laiku lavintų lietuvių kalbą. Tas labai padėtų išlaikyti jaunimo lietuviškumą. Jei mes neišlaikysime lietuviškos jaunimo tarybės greitai išnyks. Tada kas perims lietuviškas organizacijas ir kas mokys vaikus lietuvių kalbos? **Auris Jarašūnas, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokinys („Spindinčios mintys“).**

KELIONĖ NEMUNU

Iš Lydos važiuavau automobiliu į šiaurę iki Vilniaus. Pravažiudama pro Vilnių, sustojau Gedimino kalne. Jis yra miesto centre prie Vilnelės ir Neries upių santakos. Ta pačia proga apžiūrėjau Vilniaus Katedrą, kuri yra Gedimino kalno papėdėje. Iš Katedros važiuavau pasimelsti į Aušros Vartus. Tuo laiku vyko šv. Mišios ir buvo susirinkę daug žmonių. Po Mišių nuvykau į uostą ir Neries upe plaukiau laivu į Kauną. Kaunas yra mano mamos gimtinė. Man buvo įdomu pamatyti Žalialaknį ir pasivaikščioti Laisvės Alėjoje, kur mano mamytė vaikščiodavo. Čia pasisamdžiau „taxi“ ir nuvažiavau į Vytauto Didžiojo muziejų. Jis yra pats svar-

Leonardas Žitkevičius

LAIKRODIS

Ėjau, ėjau, ėjau, ėjau. Bet štai sustoiau ir bijau: Nerodau laike (tai baisu!), Lyg nebe laikrodis esu.

Sustoju aš ant astūnos. O laikas ejęs nesustos. Sakyk, Mariuk, sakyk, Maryt, Ką man daryt? Ką man daryt?

Ir štai atsakė man vaikai: — Nebijok. Tai tik juokai. Tave išgydysime greit. Galėsi eit, ir eit, ir eit. —

Ir štai užsuko jie mane. Einu, kaip didelis. Ar ne? O jei sveikatos man pritrūks, Mane ir vėlei jie užsuks.

Piešė, Ingrida Cicėnaitė, Dariaus Girėno lit. m-los mokinė.

DEVINTINĖS ARBA DIEVO KŪNO ŠVENTĖ

(Lietuvių tautosaka)

Dievo Kūno oktavoje žmonės namuose kamšo lazdyno šakeles palubiais, kad perkūnas namų netrenktų. (Užpaliai).

Per Dievo Kūną šeiminkė pina 9 vainikėlius iš rūtų ir bažnyčioje kur nors pakabina. Ten palaiko 9 dienas ir parsineša. Tie vainikėliai geras vaistas nuo blogų akių, nuo vidurių, uždegus rūko nuo perkūnijos, rūko, kad išvartytų vėlinį iš savo namų.

Dievo Kūno šventės vakare piemenys pina iš beržų šakelių vainikus ir gindami (varydami) namo papuošia karves (kabina ant ragų). Šeiminkė nuo kiekvienos papuoštos karvės turi duoti po sūrį ar kiek pinigų. Tos šventės išvakarėse prie visų namų ir svirno durų ir net tarp vartų prikala jaunus berželius ir juos prikaltus išlaiko iki kito ketvirtadienio (visą oktavą). Kai nuima, laiko kaip vaistus. Vieni iš berželių lapų išverda arbatą nuo išgąščio, kiti iškaišioja po visų trobesių pastoges (sako perkūnija tada netrenkia), dar kiti išmeigia daržuose, sako kurmiai žemės nerausia. (Tryškiai).

Jei Devintinių dieną yra pagada (giedra), tie metai jamams bus vaisingi (Biržai).

Je per Devintines kokį darbą pradėsi, viskas gerai seksis (Zapyškis).